

Rusi razvijajo novo ofenzivo

NEMCI POPUŠČAJO V HOLANDIJI; VESTI O BOJIH V ITALIJI IN BALKANU

Moskva, Rusija. — Prva ukrajinska armada, ki jo vodi maršal Konstantin Rokossovsky, je pričela že v sredo obširno ofenzivo med Varšavo in Vzhodno Prusijo. Med reko Vistulo in Narrev reko so Rusi napredovali za več milj. Ta ofenziva ima namen obiti poljsko prestolno mesto Varšavo in jo polagoma osamiti. Varšava leži in je situirana v ovinkih reke Vistule tako, da rečni bregovi in holmi okrog Varšave nudijo nadvse ugodno obrambo sovražniku. Zato se Rusi zdaj poslužujejo nove strategije v tem delu fronte. Rusi so s tem sunkom prišli že dvanajst milj severno zahodno od Varšave in so zasedli mesto Lask in varšavsko predmestje Zeran.

V Vzhodni Prusiji so Rusi odbili vse nemške protinapade in so zdaj okrog 17 milj globoko v pruskem ozemlju. V Litvinski so Rusi popolnoma okrožili Memel in nekatere druge točke, ki bodo zdaj osamljene izhrale. V Norveški so ruske čete vpadle v norveški teritorij in zasedli luko Kirkenes. Nadaljne uspehe imajo Rusi v Ogerski in Jugoslaviji.

JAPONSKA MORNARICA TEPENA PRI FILIPINIH

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je objavil novinarjem v četrtek jutro, da je prejel od admirala Halseya poročila, da so ameriške mornariške enice porazile japonsko mornarico v filipinskih vodah, poškodovale več ladij, ostale ladje pa razpršile. Poročila omenjajo, da so Japonci poslali proti Filipinom najmanj tri brodovja, katerih naloga je bila presenetiti Amerikance in jim zadati poraz. Zgodilo se je pa ravno obratno. Poraz so doživeli Japonci in so v teh prvih večjih spopadih pri Filipinih dobili gorke batine. Boji med manjšimi oddelki in ladjami še vedno trajajo naprej, toda glavno brodovje se je umaknilo vsled hudih zadanih poškodb številnim japonskim bojnim ladjem. Završili so se trije večji spopadi. V ponedeljek je napadlo brodovje admirala Halsey japonsko brodovje, ki je obstajalo iz 3 bojnih ladij, 10 križarjev in iz 13 rušilcev. To je bilo v Sibuyanskem morju 140 milj

CHICAGO SE PRIPRAVLJA ZA SPREJEM ROOSEVELTA

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že zadnji teden oznanjeno, pride ta teden in sicer v soboto predsednik Franklin D. Roosevelt v Chicago. Mesto se pripravlja, da ga primerno dostojno sprejme. V Soldier Fieldu bo imel v soboto ob 8:30 zvečer poseben govor na ves narod v deželi.

Zupan mesta Edward J. Kelly je organiziral vse organizacije v mestu za sprejem. Kakor dosedaj znano bo sodelovalo do 250.000 članov raznih unij. Poljaki se bodo udeležili v številu do 75.000, Čehi do skoro 20.000. Vse druge narodnosti bodo navzoče. Grki pravijo, da bodo šli v Soldier Field korporativno, da se tam zahvalijo predsedniku za osvoboditev njihove stare domovine. Ne bilo bi lepo, da bi nas Slovencev ne bilo zraven. Pojdimo v soboto vsi tja in pokazimo, da se zavedamo, da je predsednik

Roosevelt veliko storil tudi za nas Slovence. Vstopnice se dobijo brezplačno v uredništvu našega lista, v Terseličevi trgovini, in v trgovini A. Kukmana. Ne pozabite, da vrata v Soldier Field v soboto se odpro ob 6:30 in bodo odprta za vhod samo eno uro do 7:30 zvečer. Na to se bodo vrata zaprla. Vrata (Gate) števil. 12, je določena za Jugoslovane. Bodite tam pravočasno in pripravljeni temu velikemu dogodku. Za slučaj, da bi bil dež, bo shod premeščen v Stadium, kar pa bo pravočasno oznanjeno po radio in mestnih dnevnikih listih.

ČETA, KRENI DESNO — ZDAJI

Pod sokoljimi očmi in napetimi petlini ameriških stražnikov koraka četa ujetih nemških vojakov po ulicah zelo obstreljevanega mesta Posenburg v Nemčiji. Zajeti so bili v bojih ob Siegfriedovi črti in so na poti v ujetniško zgradbo.

VOLILNA KAMPANJA POSTAJA VROČA

Washington, D. C. — Čim bolj se približuje volilni dan 7. novembra, temvečja politična vročina pritiska iz obeh taborov. Predsednik Roosevelt je v svojem zadnjem govoru v New Yorku odgovarjal Deweyu in pobijal njegovo kritiko. Governor Dewey republikanski kandidat pa je pobijal ta teden že v treh govorih Rooseveltova izvajanja. Imel je govore v Pittsburghu, Minneapolisu in v sredo v Chicago. Predsednik Roosevelt pa bo imel velik govor v soboto večer v Chicago, na to v Bostonu in v Filadelfiji. Borba med kandidatom postaja ostra. Dewey se poslužuje ostrih očitaj, katere pa predsednik Roosevelt ostro zavrača v svojih govorih. Javnost zanima, kako bodo izpadle volitve. V splošnem zgleda, da bo odnesel zmago predsednik Roosevelt. Bosta pa v tej tekmi blizu eden za drugim, kakor zgleda.

UREDNIKA ZARJE DOBILA HČERKO

Chicago, Ill. — Mrs. Mary Tomažin je prejela iz Cleveland, Ohio, vest, da sta Mr. in Mrs. Rudolph in Albina Novak kupila zalo hčerko. Mrs. Novak je urednica Zarje, glasila SZZ. Naše čestitke!

ALI STE ŽE DAROVALI ZA COMMUNITY WAR FUND?

Chicago, Ill. — Organizacija Community War Fund zbira zdaj po vsej deželi darove in prispevke za od vojne prizadevanja. Podpirajte to ustanovo, darujte po svoji možnosti!

TEŽAVE OKROG GRŠKEGA OTOČJA

Atene, Grčija. — Angleška admirališča v Sredozemlju poročajo, da imajo angleške mornariške enice velike težave v plovbi, ker okrog grških otokov je posejanih še vse polno min. Treba je največje previdnosti pri odstranjevanju min.

ZA PRIZADETE ROJAKE V CLEVELANDU

sprejema "Am. Slovenec" darove. Kdor želi izmed naših čitateljev v ta namen kaj prispevati lahko nam pošlje. Imena prispevateljev bomo objavili, darove pa poslali pomožnemu odboru v Clevelandu.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je včeraj podpisal odredbo, ki umika proglšenje vojne stanja na havajskem otočju. Vojno stanje je bilo v veljavi odkar je bilo otočje napadeno. Zdaj smatramo, da se je vojna nevarnost oddaljila od otočja.

London, Anglija. — Glasom zadnjih ugotovitev se nahajajo zavezniške sile od Belfina, prestolnice Nemčije, kakor sledi: Zavezniški na zapadu so oddaljeni od Berlina 296 milj; Rusi na vzhodu 308 milj in zavezniške čete v Italiji še vedno 538 milj.

New York, N. Y. — Nov zračni rekord je bil dosežen te dni, ko je kapitan Charles Blair preletel preko Atlantika iz La Guardia Field, N. Y. na Irsko v Floyne, v 14 urah 17. minut. Prejšnji rekord je bil 15 ur in 30 minut.

Pariz, Francija. — List "Combat" je objavil včeraj vest, da se je zateklo v Španijo iz krajev ob špansko-francoski meji okrog 40.000 nazijev. Te čete so baje reorganizirane in dobro opremljene. List vprašuje zavezniške vlade, kaj bodo storile glede tega.

Pariz, Francija. — Znani francoski industrialec Louis Renault, izdelovalec avtomobilov v Franciji je umrl v zaporih. Renault je bil obtožen sodelovanja z Nemci in bi se moral zagovarjati pred posebnim sodiščem. Star je bil 67 let.

New York, N. Y. — Podtajniki vojnega departamenta Robert Patterson objavljajo v svojem poročilu, da se nahaja v ameriški vojaški službi preko morjev nad 6 milijonov mož. Naša vojska, pravi poročilo, ima še velike naloge pred seboj.

Washington, D. C. — Poslanik Averell Harriman, ki je dospel te dni iz Moskve, je imel včeraj daljše posvetovanje in razgovor s predsednikom Rooseveltom. Ko so zastopniki tiska iskali o razgovoru informacij, je predsednik le dejal, da je konferenca v Moskvi zadovoljivo izpadla.

PRUSI BEŽE PRED RUSKO VOJSKO

Moskva, Rusija. — Prva ruska poročila iz Vzhodne Prusije so bila objavljena včeraj v listu "Izvestja". Omenja se, da so Rusi dosedaj osvojili nekako 2.200 kv. milj pruskega ozemlja. Vse vasi in mesta so prazna, prusko prebivalstvo je vse pobegnilo pred Rusi. V nekaterih hišah se še stenske ure niso iztekle. Prusi so zapustili za seboj živino, kokoši in celo pridelke na polju. Najbrže so do zadnjega upali, da do invazije v Prusijo ne pride. Nemci so imeli v bojih z Rusi visoke izgube. Ruski topniški ogenj je bil nadvse uničevalen in nekaj strašnega. Pruski poročnik je izpovedal, da je njegova stotnija štela 70 mož, samo sedem jih je ostalo. Drugi stotnik je izpovedal da od njegovih 500 mož, jih je ostalo le devet. Ruski ogenj je uničil vsa mesta. Zdaj Nemci okušajo na lastni zemlji, kar so dajali preje okušati drugim. Uresničuje se rek: Kdor se z mečem igra, je z mečem pokončan.

VOLILNE STAVE

New York, N. Y. — V New Yorku stavlajo 3 proti 1, da bo predsednik Roosevelt odnesel na volilni dan večino glasov v državi New York. Tudi po drugih mestih stavlajo na skoro enake načine.

PIŠITE POGOSTO SVOJIM SINOVOM

Washington, D. C. — Vojni in mornariški departament prosita, da naj sorodniki, znanci in prijatelji pogosto pišejo svojim sinovom ali znancom, ki služijo pri vojakih. Pismo od doma krepi moralno in daje vojaku močno zavest, da ima nekoga doma, zakar se je vredno boriti.

SAVEZNIKI RAZBIJAJO NEMSKO ŽELEZNIŠKO OMREŽJE

London, Anglija. — Ameriški in angleški letalci so včeraj bombardirali z več, kakor 600 bombniki nemško železniško omrežje med Berlinom in Reno. Poročilo omenja, da so uničili do 150 lokomotiv in 450 železniških vagonov. Na mesto Essen, kjer so znamenite Kruppove tvornice, so zadnje dni zmetali do 4.500 tonov bomb.

TUDI MAJHNI NARODI ZAHTEVAJO SVOJ DELEŽ PRI NADZORSTVU RAJHA

London, Anglija. — Medtem ko je jasno, da se bo francoska vlada z vsilo potegovala za svoj sedež v zboru velesil pri urejevanju, kakšna naj bo Evropa po vojni, tudi majhni evropski narodi nočejo, da bi bili kratkoma potisnjeni v stran kot sirote Pepelčice.

Sedaj ko so "veliki trije" priznali začasno francosko vlado generala Charles de Gaulle, je verjetno, kakor pravijo zdaj britiški uradni krogi, da bodo poklicali tudi Francijo zraven, kadar bodo sklepali o nemških zadevah.

Angleži menda nameravajo pustiti nadzorovanje Saar okrožja francoski armadi. De Gaulle pa zahteva, naj bi imeli Francozi sonadzorstvo tudi v Porurju in Porenju; seveda ve, da bi si morali v tem slučaju Francozi ustvariti veliko večjo vojsko, kakor jo imajo zdaj.

Pa tudi manjši narodi zahtevajo svoje. Čehoslovaška je

predložila Angliji, Zed. državam in Rusiji uradno zahtevo, naj bi čehoslovaška vojska sodelovala pri povojni zasedbi Ogerske. In če bi tri velesile vzele še katero drugo silo v svoj krog pri zasedbi Nemčije, tedaj zahteva Beneš, da bi morale poklicati tudi Čehoslovaško. Tudi jugoslovanska vlada je menda zahtevala, da bi imela svoj delež pri zasedbi Ogerske. Končno je prišlo na dan, da je poljska vlada v Londonu že davno brezpogojno zahtevala od angleške in ameriške vlade, da mora biti Poljska tudi udeležena pri zasedbi Nemčije.

V ŠPANJI SILI NA DAN NOVA CIVILNA VOJNA

London, Anglija. — Na Španskem nikakor ni vse mirno, temveč pod pepelom še vedno tli prav vroča žerjavica. Španski republikanski gerilci, ki so se bili umaknili v Francijo, prihajajo nazaj, in redna španska vojska ima z njimi precej sitnosti.

Najnovejše poročilo pravi, da redne čete generala Rafaela Garcia Valino "čistijo" španske republikanske gerilce, ki so prišli iz Francije v Lerida dolino.

Gerilci imajo še vedno v svoji oblasti obmejne kraje Mont Aurbach, Villach in Alos, in poročilo pravi, da je "splošno stanje" spet uravnano in da so telegrafске zveze spet upostavljene.

Kakor pravi ta brzojavka, so se španske in francoske oblasti na meji baje sporazumele, da bodo pospravile spiti gerilce, ki so prišli nazaj čez mejo, potem ko je bila osvobojena.

DROBNE VESTI IZ NAŠIH IN SOSEDNIH KRAJEV

Washington, D. C. — Kakor bi sodili, imajo naziji za enkrat še vedno vso oblast v Sloveniji. Tako poroča nazijski list Adriazeitung te dni, da je provincijalni komisar lutkaste hrvatske vlade za jadransko okrožje pred kratkim ukrenil, da se vzame vsa lastnina osebam Jožef Dranler, Anton Lamut, Zdenko Novak in Jožef Slapničar, vsi iz Novega mesta ("Rudolfswert"!). To je bilo storjeno zato, pravi omenjeni list, ker so vsi štirje prestopili k upornikom.

Zavezniški zračni napadi so znatno omejili proizvodnjo zagrebških tovarov, razen tega se pa že precej časa nahajajo oddelki Osvobodilne vojske ne daleč kakor dve ali tri milje od Zagreba. Ti oddelki so uspešno poskrbeli, da ne morejo nobene zaloge priti v mesto. V Zagrebu zato prav slaba prede, posebno jim primanjkuje kurjave. Vsled tega so morali ustaviti ves obrat cestne železnice. Od 19. oktobra naprej je tudi

Ali že imate BARAGOVO PRATIKO za leto 1945?

Ako še ne, pišite takoj po njo, dokler je v zalogi. Letočinja Pratika je zelo zanimiva knjiga za vsako slovensko hišo. Naročite jo zase in za svoje prijatelje. Stane s poštnino samo 40 centov kar je poslali v gotovini. Money order ali znakmah na: BARAGOVA PRATIKA 1849 West Cermak Road, CHICAGO 8, ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnine	Subscriptions
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sedaj ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KLIC IN VABILO K DELU

Neka legenda pripoveduje, da je živel nekje neka žena, ki je silno rada drugim pomagala. To je bila njena lepa lastnost in mnogi so jo za to tudi spoštovali in ji dajali zaslužen priznanje. Ljudje pa so bili tudi takrat taki, kakoršni so še dandanes, da so le raje sprejemali dobre od drugih, sami pa jih niso radi hoteli niti znali ne drugim izkazovati. Neke, pravi tista legenda, da se je prikazal na njenih vratih čudovito skromen in ponižen mož. Žena mu je začela praviti, kolikim skuša pomagati v tem in onem, a njeno delo doma da ji vsled tega zaostaja. Skromni mož jo gleda in ko je končala s svojim pripovedovanjem, jo vpraša, koliko časa da že tako dela.

"Najmanj trideset let," mu žena odgovori.

"To je ravno trideset let preveč," ji odvrne mož.

Nato jo skromni mož pouči in pravi: "Prav je, da pomagamo drugim, to nas uči krščanska ljubezen. A le tistim, ki so naše pomoči res potrebni. Mnogi pa, ki jim v pomoč, kakor vidim niso potrebni, vam pa vaše delo doma zaostaja; to, vidite, ni pametno."

Tudi v sedanjosti je marsikaj tako. Za vse se zanimamo. Za vsakega namazanega politika, ki kje pokaže glavno med nami, se zanimamo in zanj delamo. Na vsak apel se odzovemo, neglede ali prihaja iz resnične potrebe ali ne. Na naše lastno delo v svoji lastni sredi pa pozabljamo. In vendar koliko dela je med nami — prav nujnega dela!

Poglejmo v lastne vrste, mi ameriški katoliški Slovenci! Ozmimo se na naše podporne organizacije, kolikor jih imamo. Vsaj dve odlični katoliški organizaciji obhajata letos važen jubilej. Kako bi ob takih odličnih jubilejih jurili nasprotniki in vabili k delu za agitacijo za njihove organizacije. In mi? V naših glasilih se komaj kje kdo spomni teh jubilejev — kakor da to niso jubileji naših lastnih organizacij. Za druge zadeve, za politiko tam za morjem, za to se pa zanimamo, vsi eden čez drugega vpijemo, se lasamo, kakor da je vse to važnejše od naših lastnih ustanov, katere so naši lastni otroci, za katere smo poklicani skrbeti bolj kakor za vse drugo.

Kaj bomo imeli od vsega tega? Nihče ne želi bolj kakor mi, da bi bili tudi glede tega zadovoljni. Ampak, ali bomo? Počakajte. Krega bo še na koše. Mnoge bo glava bolela, kakor boli nekatere že zdaj, ki so kljub opominom in prigovarjanju sprejeli "prekanjene ježe" pod streho. Mnogi pa še spregledali niso, a nekoč bodo. In kaj bo sledilo? Kaj bodo kazali računski zaključki pri vsem tem? Na eni strani mnogo porabljenega časa, ne zase, ne za nujne zadeve v lastnih vrstah, ampak za zadeve, ki bodo rajši kakor ne za nas nevažne. Na drugi strani pa praznoto. Zakaj nismo rajši bolj delali za lastne zadeve v lastnih vrstah?

Pa naj nihče ne smatra, da smo proti kakemu pomožnemu delu za rezeve v starem kraju. To je na mestu in tu smo dolžni pomagati. Ampak, da se prav ognjevitno prekamemo za starokrajsko politiko, to je pa tratenje časa in energije. Čas in energijo rajši porabljammo za delo pri naših tukajšnjih lastnih organizacijah in ustanovah, da bodo rastle v članstvu. Tu je naše polje; tu zgrabimo za delo. Poleg dela za naše organizacije in ustanove agitirajmo tudi za naše slovensko katoliško časopisje, ki je naša največja sila. To silo zanesimo v vsako slovensko hišo. Tu je delo, ki je potrebno, koristno in hvaležno delo. Od tega dela imajo korist naše lastne ustanove, župnije, društva, jednote in zveze. Yes, dela je dovolj v naših lastnih vrstah, potrebnega dela, samo pogledati je treba okrog sebe in dela se najde vse polno.

Vse kar je treba, je, da se predramimo, da se zavemo potrebe pravega dela, ki ga je vse polno med nami, potem pa zavihamo rokave, in brez uspeha ne bo. Tudi nam bodočnost ne bo imela kaj očitati, če bomo delali v lastnih vrstah in najprvo za svoje lastne zadeve. Bodočnost nam ne bo predočevala nevhvaležnih zaključkov, pač pa bomo veselili uspehov, ki po vsakem marljivem delu morajo priti.

Pred nami vsem je izbira. Od nas pa je odvisno, kam bomo krenili in kaj si bomo izbrali in za kateri cilj bomo delali. Mi sami smo svoji lastni sodniki. Kaj bomo storili?

NOVICE IZ MINNESOTE

Ely, Minn.

Dne 16. oktobra je bila izročena materi zemlji k počitku Margareta Hutar, rojena Čelesnik, vdova po pokojnem Johnu Hutar. Doma je bila iz Vrhnike, odkoder je bila dospela v Ameriko pred 42 leti. Umrla je v St. Mary bolnišnici v Duluthu po operaciji. Mrs. Hutar je prebivala na 640 E. Camp St., odkoder se je vršil pogreb v cerkvi sv. Antona. Sv. mašo za pokoj njene duše je daroval župnik Fr. Mihelčič ob soudeležbi 7 duhovnikov iz sosednjih župnij in veliki udeležbi župljanov, ki so bili pri sv. maši. Društvo Marije čisto spočetje št. 120 ABZ in podružnica št. 23 SZZ sta se v polnem številu udeležili slovesne sv. maše in spremili pokojno do njenega zadnjega, hladnega doma. Za pokojno Margareto Hutar žalujejo v Ely tri hčere, namreč Miss Mary Hutar, ki je organistinja naše župnije že več let, Mrs. Charles Merhar in Frances, in ena hči, Mrs. F. Veranth, v St. Paul, Minn. Nadalje žalujejo zanjo trije sinovi — Peter in John v Ely, Bernard pa pri vojaki v Cherry Point, N. C. — pet bratov, namreč John Chlesnik v Ely, Jack, Anton in Jacob v Waukegan, Ill., in Gregory v Willard, Wis., kakor tudi polsestra Mrs. Frances Seliškar in sestra Mrs. John Novak v Waukeganu. Vsem prizadetim naše sožalje vsled izgube ljubeče matere oziroma sestre.

Mr. John H. Loisel iz Dulutha kandidira za probatnega sodnika in se toplo priporoča vsem Slovanom v tem distriktu, da na dan volitve volijo zanj. Tozadevni oglas bo priobčen v Am. Slovanu.

Slovenskemu občinstvu v Ely dajem na znanje, da so dospeli molitveniki Marija Pomagaj, ki so tiskani z velikimi črkami, od Ave Maria, Lemont, Ill.

J. J. Peschel.

PISMA IZ EVROPE

Poslal John R. Gostisha

X.

"Nekje v Franciji"

17. sept. 1944

Draga mi Ma in Ata: Dober dan. Sinoči sem šel tukaj v katedralo k spovedi, danes zjutraj pa k obhajilu in maši. Ta katedrala je par sto let stara in je lepo in trdno delana. Znotraj je lepo poslikana in polna kamenitih kipov. Ob obeh straneh je veliko oltarjev. To je največja cerkev, kar sem jih do sedaj videl. Po maši sem pa šel zajtrkovat in sem imel tri jajca. Tukaj se dobi malo več jajc. Ko se peljemo mimo farm, pa otroci stojijo zunaj na cesti in držijo jajca ali pa steklenice z vinom naprodaj.

Zadnji teden sem obiskal mesto St. Malo, ki je še bolj uničeno kot pa St. Lo, o katerem ste precej brali pred kakim mesecem. St. Malo je blizu morja in tam so se nazivali bolj dolgo branili, tako da je bilo šele pred dvema tednoma, da so se podali na majhnem otoku, nedaleč ven od St. Malo. Potem sem pa imel tudi priliko obiskati mesto Rennes. To je večje mesto, ampak ni posebno udarjeno od artilerije; samo tu in tam; bolj je udarjeno od aeroplanov. Trgovine in restavracije so odprte in pouk v šolah še nadaljuje. Videti je bilo več francoskih vojakov, ki se zdaj nanovo organizirajo. Kot je izgledalo v Rennes, je vse že precej normalno.

Gotovo ste brali v časopisih, kaj so Francozi napravili nekega dne pred nedavnim, ko so hodili po hišah iskat tiste ljudi (Francoze), ki so imeli kaj več opraviti z Nemci med časom, ko so bili Nemci tukaj. Neki dan sem videl, kako je šla neka skupina Francozov s puškami v rokah hitro doli po cesti za nekom, ki je poprej držal z Nemci. In vsi ljudje v tisti bližini so skozi okna ven gledali, ali pa na ceste prišli gledat, kam gredo in katere bodo pobrali. Mi smo se peljali naprej, ker nismo časa čakati na vse take stvari, ampak sem že videl par žensk, ki so bile na čisto ostrižene, ker so bile obsojene, da so vlekale z Nemci in se z njimi družile. Da, Francozi so vsi politično precej zagrizeni in na vse strani vlečejo, tako da se ne ve, če bo vse gladko šlo po vojni.

Skoraj bi se moral smejati. Slišal sem namreč, da se bomo spet drugim selili. Ampak to mi ni nič, ker se lahko pripravim v eni uri. Zdaj imam vso obleko v dobrem stanju, vse oprano in izlikano, in tri pare čevljev imam, vse lepo osnažene, da se svetijo. Imam tudi dve veliki vreči itd.

Francosko mi gre malo boljše. Če le imam čas, pa se učim par minut vsaki dan. Zdaj že mislim na nemščino, pa mislim, da bom kar po Vas, Ata, poslal, da mi boste za tolačca. Ali veste, kako ste me včasih učili in popravljali za mano, pa sem se Vam smejal, danes bi pa rad, ko bi vsaj toliko znal in govoril nemško kot Vi.

Zdrav sem še zmeraj, samo kakšenkrat me glava boli, kar pa ni čudno, če upoštevamo, kaj tukaj in tam jemo. Dostokrat se na Vaše jedi spomnim, Ma, na Vašo okusno rižoto in druge stvari.

Tukaj je že okoli dva tedna nekoliko hladno, bolj kot pa pri Vas ob tem času. Sonce imamo pa skoraj vsaki dan. Lepo je pogledati okrog našega doma, kjer imamo majhen vrt zadaj. Na vrtu so hruške, jablane in neke vrste jagode. Ta dom je bil eden boljše vrste in ima veliko steno okrog dvorišča in velika železna vrata pri cesti. Okrog so zasajena razna drevesa, celo par velikih palm in smrek je vmes. Včeraj je prišla žena tistega Francoza, ki je pred vojno kupil to domačijo, in je vprašala, če je piano tukaj. Toda glasovirja ni nikjer. Nemci so ga rabili, ampak ko so odšli, so pa drugi pograbili take reči. Rekla je, da je drugače hiša še dobro obstala.

Zdaj pa Z Bogom, Ma in Pa. Kakor zmeraj, molim za Vas, da Vam bi šlo prav in da bi bili zdravi.

KAKO SMO OBHAJALI SREBRNI JUBILEJ DRUŠTVA NAJSV. IMENA

Juliet, Ill.

Veličastno je praznovalo društvo najsv. Imena fare sv. Jožefa v nedeljo dne 8. oktobra t. l. svoj srebrni jubilej. Slavnost se je pričela zjutraj ob pol osmi uri z jako slikovito procesijo s šolsko godbo na čelu. Za godbo so korakali Boy Scouts, mladinski krožki in kadetinske SZZ in KSKJ, dekliska Marijina družba, dekleta družbe sv. Nežje, članice Rožnvenске bratovščine, za temi pa vsa ostala društva, potem pa nad 300 mož in fantov članov jubilejnega društva in č. gg. du-

hovniki s spremstvom številnih mašnih strežnikov. Med lepo ubranim potrkavanjem v zvonikih in igranjem godbe je prišla povorka do cerkve, kjer so vsa društva napravila špalir in se je nudil jako lep prizor, ko so člani društva najsv. Imena v tako velikem številu med to pestro množico množico korakali v cerkev, ki je bila sijajno okrašena.

Iz kora so jih pozdravili lepi zvoki orgel, krasne himne najsv. Imena. Kmalu je bila naša velika cerkev napolnjena do zadnjega prostora. Slovesno sv. mašo z leviti je daroval duhovni vodja preč. g. župnik M. Butala, asistiral sta mu pom. župnik Rev. G. Kuzma in Rev. Father Alojzij Medic iz Lemonta, ki je imel tudi jako lepo slavnostno pridigo o pomenu organizacije najsv. Imena za katoliške moške in fante. Cerkevni pevski zbor je krasno prepeval pri sv. maši pod vodstvom organista A. Rozmana. Krona te lepe cerkvene slavnosti je pa bila, ko je duhovni vodja Rev. M. Butala slovesno sprejel v društvo 52 novih članov, ki so javno pred oltarjem obljubili zvestobo svojemu Zveličarju in delovati v čast najsv. Imena. Med sv. mašo so vsi člani prejeli sv. obhajilo kakor tudi članice bratovščine sv. Rožnege venca, kadetinske in mladinski krožki, kar je napravilo ganljiv utis na vse. Z lepo pesmijo v čast najsv. Imena je bila ta izredno lepa cerkvena služba božja skončana.

V spomin tega jubileja 25-letnice društva so vsi navzoči v cerkvi dobili krasne spominske podobice presv. Srca, katere je podaril predsednik Andrew Hochevar, ki bodo čez dolgo let še lahko pričale o slavnosti srebrnega jubileja in o delovanju društva najsv. Imena v fari sv. Jožefa.

Popoldne ob 1 uri je bila cerkvena dvorana nabito polna, ko se je pričel slavnostni banket, katerega so jako okusno priredile članice Rožnvenске bratovščine pod vodstvom Mrs. Math. Krall, naša brhka dekleta so pa marljivo skrbela, da je bil vsakemu zadovoljen s hitro postrežbo. Med častnimi gosti so bili navzoči župniki iz sosednjih župnij in zastopniki joliet-skih društev najsv. Imena.

Po banketu je sledil zanimiv program, med katerim so odlični govorniki častili jubilarjemu društvu na lepem uspehu v dobi 25 let. Na odru so med govori nastopili pevski zbori in zapeli več lepih pesmi. Šolska mladina in dekleta Marijine družbe je nastopila z lepimi deklamacijami in častitkami. Jako lepo je častital društvu deček L. Železnikar, nadebudni sin brata Louis Železnikarja, za kar je žel burno pohvalo. Zadnja sta pa še nastopila naš Tone Rozman s harmoniko in Eddy Horvat s saksofonom in sta zaigrala nekaj prav okroglih slovenskih melodij, ki so jih vsi z velikim aplavzom odobraval. Nato so sledile po kratkem odmoru premične slike, katere je kazal Father Kuzma. Videli smo zlato jubilejno slavnost KSKJ v Jolietu dne 30. julija t. l. v krasnih barvah. Ni treba omeniti, da smo z ponosom gledali te slike, ki so dokaz veličastne slavnosti, ki jo je imela naša podpora mati KSKJ v svojem rojstnem mestu ob svojem zlatem jubileju. Dalje smo videli naš Lemont in kako Father John, naš slavno znani čebelar, vodi svojo sladko industrijo s svojo milijonsko pridno družino čebel. Jako zanimive slike. Videli smo tudi, kako veselo so se imeli in zabavali naši rojaki v Belokrajini v stari domovini pred vojno. Ko smo gledali te krepke fante in čvrsta dekleta, so nas prešinjale tužne misli, kje je danes ta cvet našega naroda, koliko so morali že pretrpeti in Bog zna, koliko izmed teh je še danes živih. Ko-

liko gorja je povzročil zverinski Hitler nad mirnimi nedolžnimi ljudmi! Vse slike smo z največjim zanimanjem gledali in smo prav hvaležni Mr. A. Grdini, ki nam jih je poslal za to priležnost, in mu častitamo, da ima tako lepe in zanimive slike, rojakom pa priporočamo, kjerkoli imajo priliko, naj jih ne zamude, iti gledat.

S tem je bil popoldanski program skončan, nakar se je razvila lepa domača zabava. Splošna sodba vseh udeležencev je bila, da tako lepe in zanimive slavnosti možje še niso priredili v naši fari. Tega priznanja so bili člani društva najsv. Imena jako veseli, posebno še odborniki, zlasti pa predsednik, ki se je največ trudil in delal za uspešno prireditve.

Odbor društva se tem potom še enkrat javno zahvali vsem, ki so na eden ali drug način pomagali, da se je ta slavnost tako sijajno izvršila in prinesla društvu sijajen moralen uspeh, ki bo brez dvoma mnogo koristil napredku društva v bodočnosti. Ker je bilo 25 novih članov radi dela zadržanih, da niso mogli priti k slovesnemu sprejemu, bo društvo ob prvi priložnosti zopet priredilo skupen slovesni sprejem. Pri tej priliki vljudno vabimo še ostale moške in fante, da se priključijo za pristop v tem času. Naj bo ta lepa 25-letna jubilejna slavnost v spodbudo vsem, kako častno je biti član društva najsv. Imena v mogočni armadi Kristusovi.

Michael Hochevar.

NAZNAJILLO PODRUŽNICE ŠT. 9 JPO IN ŠT. 36 SANS

Waukegan-No. Chicago, Ill.

Sedaj je čas za resno delo. Vabimo vsakega rojaka in rojakinjo v teh naselbinah, ako jih kaj zanima pomoč svojim v stari domovini, da se nam pridružio na tej seji. Zelo važne stvari imamo rešiti v oziru pomoči Slovincem v Jugoslaviji. Vsakdo, kateri je pripravljen kaj pomagati in obenem tudi prispevati kar mogoče, je dobrodošel na to sejo.

Seja se vrši v Slovenskem Narodnem Domu ob 2. uri popoldne na 29. oktobra in bo skupna seja dveh odborov. Vabljeni so vsi, kateri imajo kaj zanimanja pri tej stvari. Danes je prišel čas, da pomagamo kar nam je mogoče in vašo pomoč potrebujemo. Pridite gotovo na sejo in točno.

Z bratskimi pozdravi za podružnici št. 9 JPO in št. 36 SANS

Anton Kobal, predsednik
Jennie Keber, podpreds.
Dr. Andrew Furlan, preds.
Frank Jerina, podpreds.
Joseph Zorc, tajnik.

NAPRODAJ POCENI

Prekrasna ladja Normandie, nekdanja najudobnejša, največja in najurnejša francoski potniški parnik, ni drugega kakor velika preglavica za Zedinjene države, ki so v decembru 1941 pridržale ta parnik v newyorškem pristanišču, da bi ne padel Nemcem v roke. Prekrstili so ga na ime Lafayette. Preden je mogla ladja iz pristanišča, je pogorela in se pogreznila. Pozneje so naložili mornarici ogromno nalogo, naj spravi to ladjo na površje. Spremeniti so jo hoteli v transportno ladjo, pa so to misel kmalu opustili in prenehali z delom, ker je požrlo preveč denarja. Mornarica ne ve, kaj bi storila s tem poškodovanim velikom. Tudi Pomorska komisija ga ne mara. Splošna sodba je, da veliki prevozniki parniki v bodočnosti ne bodo imeli pomena in bo z njimi izguba; njihovo mesto bodo prevzela velika letala. Nihče tudi ne verjame, da bi Francozi hoteli svojo Normandie nazaj v sedanjem stanju; hoteli bodo imeti denar!

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Padel v Franciji

Wilkes Barre, Pa. — Dne 6. sept. je padel v Franciji Joseph Rogel, sin družine Jerry Rogel. Najprej so domači dobili poročilo, da je pogrešan, par dni pozneje pa je prišlo drugo poročilo, da je ubit. Star je bil 22 let. Poleg staršev zapuška štiri sestre.

Hvala za obisk!

Chicago, Ill. — V ponedeljek nas je obiskal Jože Grdina ml., ki služi v mornarici Zdr. držav. Bil je doma na dopustu v Clevelandu, baš ko se je dogodila nesreča v Clevelandu. Zdjaj se mudi v Chicagi. Udeležil se je že dveh večjih bojov v Sredozemlju.

Na dopustu

Chicago, Ill. — John E. Jerich ml., sin našega urednika je dospel iz Great Lakes, Ill., na devet dnevni dopust. Nahajal se je zadnje tri mesece v splošnem mornariškem vežbališču v Great Lakes.

Poročilo iz Johnstowna

Johnstown, Pa. — Na bojišču je padel saržent F. Jurca, sin Ivana Jurca iz Grayja, Pa. Poleg očeta zapuška brate in sestre, mati pa mu je umrla pred več leti. Bil je vzoren fant. — Pogrešan na bojišču je poročnik Frank Arhar, sin Josepha Arharja iz Loydela. — Družina Glavač iz Johnstowna je bila obveščena, da je bil njen sin Dominik ranjen v Italiji — bil je že drugič ranjen v tej vojni. Trije njegovi bratje so tudi v armadi. Njegov brat Frank se že skoro poldrugo leto zdravi za poškodbo, ki jo je dobil na manevrih; kjer je ponoči stopil na mino, ki je eksplodirala in mu raztrgala stopalo.

Mr. Horžen pozdravlja iz Kalifornije

Fontana, Calif. — Pošiljam iskrene pozdrave vsemu osebju v uredništvu in tiskarni Amer. Slovenca. Nahajam se tu na odhodu in zdravljenju mojega revmatizma. Krasna dežela je ta zlata Kalifornija. Pozdrav tudi vsem mojim sorodnikom, prijateljem in znancom v De Pue, La Salle, Princenton in v Chicago, Ill.

Rev. A. Bombach v Chicagi

Chicago, Ill. — Rev. Anton Bombach, slovenski župnik v Euclidu, Ohio, pri Clevelandu, se je mudil nekaj dni na odhodu v Chicagi in je koncem zadnjega tedna odšel nazaj v Euclid.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Ernest Tur-sich, sin znane družine Mr. in Mrs. Jacob Tur-sich, ki bivajo zdaj na Hamlin Avenue, se mudi doma na deset dnevni dopustu. Bil je od julija meseca v splošnem vežbališču v Texasu. Vrnil se je zdrav in rdečih lic, kar je znamenje, da sveži zrak in primerna hrana dobro tekne. V njegovi vojaški službi mu želimo najboljšega uspeha.

Nadalje sta prišla na dvotendenski dopust Henry Zbašnik, sin Mr. in Mrs. John Zbašnik iz 1800 So. 58th Ave., Cicero, Ill., in Ernest Račič, sin Mr. in Mrs. Ivan Račič v Chicagi. Oba sta zdrava in zagorela.

Ubit na Saipanu

Detroit, Mich. — Caroline Golob je bila obveščena, da je 2. jul. na otoku Saipanu na Pacifiku ubit njen sin Pfc. Harold Golob. Poleg mater zapuška očeta, štiri poročene sestre in tri brate (enega pri vojaki). Star je bil 21 let. V armado je šel septembra 1942 in na bojišče je bil poslan letošnjega junija.

TURŠKA POLITIKA

Pred sedanjo vojno je bila Turčija pri nekaterih državah že izbrisana iz zemljevida. Nemci sanjajo že skoro sto let svoje sanje "od Hamburga do Bagdada"; imeli so v načrtih napraviti na razvalinah Avstrije in Turčije svojo ogromno državo, ki bo postala absolutni gospodar Sredozemlja in sploh največja sila na svetu. Turčija je bila namreč še pred nekaj desetletji ogromna, čeprav bolj slabotna, država, a bivše turško ozemlje imajo danes v oblasti večinoma Angleži in Francozi. Nemci pa, čeprav so bili do zadnjih časov prepričani, da bo večji del nekdanje Turčije enkrat v njihovi oblasti, niso dobili od tega ozemlja ničesar, in upanje je, da jim sedanja vojna za vedno prežene njihove stare sanje. Med drugimi, ki že nekaj desetletij še posebno škili na Turčijo, so bili tudi Italijani, a dosednji potek vojne bo najbrž zelo pomirjevalno vplival na njihovo osvojevalno mrzlico. Sicer so se v prejšnjih časih sploh vse večje evropske države veselile razpadanja nekdanjega Otomanskega cesarstva in se poželjivo ozirale po turškem ozemlju; le splošni medsebojni zavisti med poedinimi evropskimi državami se imajo Turki zahvaliti za svoj dosednji obstoj.

Sedanji turški državniiki so torej srečno vodili svojo državo in bi morali biti vzgled raznim oblastnikom po svetu. Pa tudi pri splošnem razvoju Turčije bi se lahko marsikaj naučili vsi nasilni osvojevalci. Z nasiljem so si pred nekaj sto leti zgradili Turki svojo ogromno državo. Toda kljub verskemu fanatizmu in izredni bojevitosti, je ta izredna vojaška tvorba kaj kmalu oslabela, a vsa podvržena ljudstva so duševno spala, in država, v kateri ni bilo nikoli pravega reda, je kaj kmalu sama od sebe začela razpadati in se drobiti na vseh koncih in krajih. Zadnja stotletja je životala le po milosti Evrope, oziroma, kot že rečeno, vsled medsebojne zavisti evropskih velesil. Po prejšnji vojni pa je ostala od nekdanjega mogočnega Otomanskega cesarstva le še mala turška republika. In česar niso mogli nekdanji turški sultani, ki so napravili ogromni močniki sultani, to so napravili sedanji turški državniiki v nekaj letih. Z raznimi gospodarskimi, socialnimi in kulturnimi reformami so modernizirali svojo državo ter jo osvobodili gospodarskega in političnega vpliva tujcev, a mala Turška republika je zato danes v mednarodnem življenju mnogo bolj uvaževana, nego je bilo pred stoletjem ogromno Osmansko ali Otomansko cesarstvo, ki ni napravilo ničesar v prid človeštvu, in je bilo celo lastnim državljanom ovira pri kulturnem in gospodarskem razvoju.

Po sklepu zbornice v Angori, je še pred meseci turška vlada pretrgala diplomatske odnose z Nemčijo. Obenem so Turki preklicali vse trgovske pogodbe z Nemčijo, kakor tudi z drugimi njenimi priveski po Evropi. Čeprav se vojna takorekoč, bliskovito bliža h koncu — kar je najbrž tudi vzrok sedanjega turškega sklepa — je to vendar hud udarec nemški diplomaciji. Nemška vlada si je namreč že dolgo pred in še posebno med sedanjo vojno mnogo prizadevala, da bi si pridobila Turčijo na svojo stran, oziroma da bi ostala ves čas vsaj nevtralna, ter da bi Turki po možnosti oddajali vse razpoložljive rudnine in pridelke Nemcem. V ta namen je bil v Angori eden izmed najboljših sedanjih nemških diplomatov, von Papen, ki je res mojstrsko spletkaril v prilog Nemčije. Turki so res skoro ves čas vojne delali po željah nemške vlade ter so, proti gotovemu plačilu seveda, oddajali večje množine kovin, tobaka, bombaža in drugega blaga Nemčiji. A istočasno je Turčija z uspehom kokeritirala z zavezniki. Sedaj pa, ko je očitno, da Nemčija pred polomom ter ni več strahu, da bi Tevtoni vdrli v Turčijo, si skušajo Turki obdržati prijateljstvo zaveznikov, od katerih bodo mogoče dobili še kaj nagrade za svoj zadnji sklep.

Turški državniiki so se v tej vojni izkazali mnogo bolje, kakor njihovi vrstniki po raznih državah Evrope, kjer so tako lahko miselno pristajali na sodelovanje z Nemčijo. Nevtralnost je bila namreč ne samo ogromne gospodarske koristi za Turke med sedanjo vojno, nego bi vojna lahko postala tudi usodna za nadaljni obstoj njihove države, zato so se je zvesto izogibali do sedaj, kljub obojestranskim vabam, kajti tudi zavezniki so v prejšnjih letih poganjali Turke na vojno proti Nemcem.

Pred par leti bi zaveznikom zelo prav prišla turška vojska, ki sicer ni velika po številu, a je menda zelo dobro izveščana in opremljena, in k temu je še pristaviti da spadajo Turki k najbolj pogumnim in discipliniranim vojakom na svetu. In skozi Turčijo bi bili namreč lahko vdrli zavezniki na Balkan in dalje v Evropo. Danes pa zavezniki ne potrebujejo več Turkov na bojišču, kvečjemu jih bodo rabili v slučaju neredov po Evropi za kako pomožno službo.

Še eno pa je, da namreč na Balkanu, zlasti glede Dardanel in Carigrada ni še vse izravnano. Turki so zelo nervozni pred ruskim prihodom na Balkan. Kakšno ulogo bo bodočnost za naprej potisnila Turkom v roke glede te točke, bo treba seveda počakati razvojev. Ugibati se pa da marsikaj.

Ker je veliko obrežnih stražnikov v nekem daljnem oporišču na Pacifiku hotelo biti krščenih, je vojni kaplan Harold G. Saunders izbral to mirno gorsko vodico nedeljske obrede, kjer je vsak teden krščenih kakih 30 vojakov. Kaplan je doma iz mesta Birmingham, Ala. Take vrste krsti imajo pri neki protestantski verski sekci.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

POROKA IN RAZPOROKA

Iz vladnih poročil iz drugih zanesljivih virov je razvidno, da izmed vsakih 100 žen, ki se potegujejo za razporoko, jih 9 hoče dobiti podporo od moža, samo 6 jih pa tako podporo v resnici dobi. Ni res, kakor mnogo ljudi misli, da postajajo naše postave glede razporoke vedno bolj ohlapne; resnica je, da si vse ameriške države prizadevajo uvesti strožje postave glede razporoke in druge poroke, tako da bi bilo tako postopanje kar najbolj mogoče oteženo. Gasilci, farmarji in civilni inženirji so na podlagi teh statistik povprečno najboljši zakoniki možje, igralci, trgovski potniki in natakariji po gostilnah pa povprečno najmanj zanesljivi. Statistike tudi kažejo, da so vojni zakoni zelo nestalni, povojni zakoni bodo pa morebiti še bolj nestalni.

NEVAVDNA DEJSTVA

Približno 6 odstotkov cele naše teže tehta naša kri.

V davni Angliji so novce presekali na dve ali pa celo na štiri kose, kadar so hoteli imeti drobiž.

Ameriški Indijanci so v letu 1943 prodali klavne živne za \$12,08,244.

Vse žabe ne regljajo enako, pa tisti, ki so bili rojeni v mestih tega morda ne vedo. Med regljanjem žab različnih vrst je skoraj toliko razlike kakor med petjem ptic različnih vrst.

V 19. stoletju so delali poskuse z jadrni na železniških vozovih, da bi jih gnal veter,

kakor žene ladje po morju.

Neka brazilška goba, ki raste na trhljih drevesih, izžareva tako močno luč, da je ponoči mogoče brati knjigo pri njeni svetlobi.

DENAR GOVORI

Tole zgodbo ste najbrž brali že kdaj prej, pa ne bo škodilo, če jo še enkrat. Mr. Winston Churchill bi bil moral nastopiti na radiu čez pet minut, pa je bil skoraj 30 blokov oddaljen od radio postaje. Poklical je taksi in dal vozniku naslov, kam naj ga zapelje. "Mi je prav žal," je rekel voznik, "ali ravno zdaj vam ne morem postreči." — "Kako to, da ne?" vpraša Churchill. "Zato ne, ker bo v par minutah Churchill govoril na radiu, pa bi ga rad poslušal." Churchill je ta odgovor zelo ugajal, pa je ponudil vozniku 10 šilingov. Voznik jih je spravil v žep in rekel: "Naj vrag vzame Churchilla, — kar skočite noter!"

ŠEST AMERIKANECV IN 66 NAZIJEV

Posadka nekega ameriškega Mitchell bombnika, ki se je razbil v Franciji, se je povrnila na svoje oporišče v Italiji in povedala naslednjo zgodbo. Ko se je bombnik razbil v Franciji, je njegova posadka prišla v nemške roke. Kmalu po tistem so tisto nemško skupino napadle močne francoske patriotske sile. Nemški poveljnik je rekel ameriškim fantom, da bi se jim rad podal s svojo skupino, raje, kakor pa da bi prišel v roke razjarjenim francoskim patriotom. Amerikanci so bili s tem zadovoljni, so razorožili Nemce in jih pripeljali

ter izročili ameriškim talnim četam. Teh Nemcev je bilo 66, ameriških letalcev pa je bilo samo šest.

BATI SO SE ZAČELI

Nemci so se končno začeli zavedati, da ne bodo odšli kazni za svoje krvoločne in krivične zločine napram civilnemu prebivalstvu. Naš vojni tajnik Henry L. Stimson je povedal, da so Zavezniki v nekem zavzetem nemškem glavnem stanu našli sovražnikov odlok, da ne sme nihče posneti slike, kadar koga za kaznen ustrelijo, in da ne sme biti zraven nobenih gledalcev.

OČE OMEDELE

Ker je njegova žena vsak trenutek pričakovala porod, je Robert Hesson iz Lockport, N. Y., drvel kar je mogel proti bolnišnici. Med tem je žena na zadnjem sedelu v avtomobilu porodila in mlada hčerka je takoj začela jokati. Oče je tedaj omedlel, avtomobil pa je zavozil v jarek in zadel stebel občestne svetilke. Neki motorist je vse tri izvlekel ven in na svojem avtomobilu zapeljal v bolnišnico, kjer prav lepo napredujejo in so izven nevarnosti.

VARUJTE SE PODMORNIC

Vojni obvestilni urad svari tako po naročilu predsednika Roosevelta kakor premierja Churchilla, da nevarnost od strani nemških podmornic, ki so v septembru prizadevale le prav malo škode, nikakor ni minila. Pričakujejo namreč, da bodo te mesece Nemci napeli vse sile, da s podmornicami potopijo kar največ naših ladij, da na ta način odgovorijo na sedanje naše napredovanje.

POROČILO O STRAŠNI RAZSTRELBI V CLEVELANDU

APEL ZA POMOČ!

V petek 20. oktobra kmalu po 3. uri popoldne se je zgodila strašna nesreča v mestu Clevelandu na St. Clair Ave., kjer stanujejo v veliki večini Slovenci. V prostorih East Ohio Gas Co. je razneslo velik tank plina, ki se je v zraku vžgal, in preden so se ljudje zavedli, kaj se je zgodilo, je bila vsa okolica v ognju. Od 55. do 64. ceste so vse hiše od jezera domalega zgorele, ali pa so tako poškodovane, da jih bodo morali podreti. Velika moderna trgovina in dom Mr. Antona Grdine je vse uničeno. Ljudje zbegani od daleč gledajo svoje nekdanje domove. Nekaterim je zgorelo vse: poslopje, pohištvo, obleka, denar, sploh vse, kar so imeli. Otel so si le golo življenje. Pa tisti, ki so se rešili iz strašnega požara, so še srečni. Koliko jih je že umrlo do sedaj, ni še znano. V nedeljo zjutraj so časopisi poročali, da je bilo 83 mrtvih in 107 izgubljenih, za katere se ne ve, ali so še v razvalinah, ali so se kam zatekli; nad 500 pa jih je po raznih bolnišnicah, izmed katerih jih bo zaradi strašnih opeklin gotovo več umrlo.

Da, povem vam, kako je bilo. Bilo je, kakor da bi se goreč oblak valil proti hišam. Kar je ta goreč oblak obližnil, je vse zgorelo. Brzjavni drogi so goreli kakor velikanske sveče. Strašno je bilo in hudo je za ljudi, zdaj ko se bliža zima, in toliko ljudi je brez strehe, brez obleke in brez živeža. Rojaki po vsej Ameriki, povem vam, da mi solze zalivajo oči, ko to pišem. Ali se tudi vam kaj smilijo dobri rojaki ob St. Clairju? Upam, da. In ako se vam

res smilijo, priskočite jim na pomoč v tej nesreči, katere niso sami prav nič krivi.

V fari sv. Lovrenca se je organiziral odbor, ki bo pobiral prostovoljne milodare. Predsednik je Rt. Rev. kanonik Oman, 3547 E. 80 St.; podpredsednik Josip Kenik; tajnik Jacob Resnik, 3599 E. 81. St.; blagajnik Anton Meljač; nadzorniki Anton Kordan, Frank Snyder in Frank Blatnik.

Prosimo rojake po Ameriki, posebno še tiste, katerim so rojaki ob St. Clair Ave. poznani, organizirajte se v svojih naselbinah in poprosite svoje sosede, svoje prijatelje, za majhen prispevek. Prosimo tudi uredništva raznih listov, da bi zbiral prispevke. Ako je kdaj kje bila potreba, tukaj je gotovo. Za vsak dolar, ki ga boste darovali, vam bo Bog plačnik, nesrečni rojaki ob St. Clairju pa vam bodo zelo hvaležni.

Res Rdeči križ skrbi in nudi veliko pomoč, pa še je veliko premalo. Zato ponovno prosimo, pomagajte sedaj, ker potreba je grozno velika. Podpisani sprejemamo darila od vseh, kdor bi hotel pomagati. Kdor bi hotel poslati po pošti, lahko pošlje na župni urad Rt. Rev. Canon J. J. Oman, 3547 E. 80. St., ali na Anton Meljač, 7820 Union Ave, ali na mene spodaj podpisane.

Vsem prostovoljnim darovalcem pa kličem: Bog vam povrni že na zemlji, po smrti pa v svetem raj!

JACOB RESNIK,
3599 E. 81st St.,
Cleveland, Ohio.

KRITIKA O LETOŠNJI BARAGOV PRATIKI

Berwyn, Ill. — "Kaj pa Baragovo Pratiko že imate za 1945?" me je vprašal urednik. Ko sem se mudila po opravkih v uredništvu "Am. Slovenca"

"Kaj je izišla?"

"Seveda je," in ljudje segajo po njej kakor po gorkih žemljicah," mi je šegavo odgovoril.

"Potem mi jo pa kar dajte, da vidim, kaj ste spekli letos."

Zvečer sem jo doma hitro pregledala. Pratika je čedna knjižica. Že načelna stran z lepo in barvno tiskanimi ameriški in slovensko zastavo spominja nas, da je to nekaj slovenskega, nekaj našega in to mora vsak Slovenec kar vžljubiti. Kaj pa naj ljubimo in zakaj pa naj se zanimamo, če ne za to kar je naše slovensko. Hvala Bogu, da nas še kdo spomni s takimi slikami na naše slovenstvo.

Vsebina Pratique je jako praktična za vse razne slučaje. Tabela premakljivih praznikov od leta 1941 do leta 1960 je zanimiva in informativna, ker nam že vnaprej pove, kdaj bodo v prihodnjih 15 letih kakih praznikov, na katere dneve bodo padli, itd. Tabela, ki kaže v številu prebivalstva po veroizpovedih je druga zanimivost. Zanimivi so drugi podatki. Opis kongresa Zdr. držav, kako se v kongresni zakonodaji kujejo zakoni in postave, po kakem redu vse deluje, je za vsakega čitatelja poučno in zanimivo. Zelo lepo in mojstersko je sestavljen "Pregled po svetu" naš gorski pisatelj č. g. J. M. Trunk, naš veliki slovanofil. Za zabavo pa nudi Pratika kratko humoristično črtico "Mihatov roman", kako je Miha šel na sveto noč v jasle in poslušal kaj se pogovarjala živina. V tej črtici je kosček našega starega narodne

ga blaga, ki pove, kako so naši ljudje doma verjeli v razne take kratkočasne nedolžne legende.

Baragova Pratika nas v tem jesenskem času, ko se večeri in noči daljšajo kar lepo zabava in nas spominja na enake slučaje, ko smo doma v stari domovini, katera zdaj toliko trpi od strašnih ran, ki sta jih ji zadala naša sovražnika barbarski Nemci in Italijani, prejemali Mohorjeve knjige in male slovenske pratike. Kako smo jih bili veseli vsako leto. Nekaj takega slovenskega veselja nam prinese tu vsako leto ta lepa pratika, pa tudi spomine na našo ubogo staro domovino.

Ker v domovini radi pomanjkanja sredstev in materiala gotovo takih knjig zadnja leta ni, bi bilo priporočljivo, da bi vsak, ki more, naročil tudi za svoje domače v starem kraju kak izvod te lepe Baragove Pratique za leto 1945. Shrani jo lahko vsak sam in ko bo domovina osvobodena, kar se pričakuje v kratkem, pa jo bo poslal domov. Veseli jo bodo doma. Ali pa morda bi kar uredništvo spravilo take za stari kraj naročene izvode in bi jih, ko bo odprta zveza tja poslalo, eno ali drugo, doma bi bili veseli takega daru. To je le seveda moj nasvet.

Čestitam tiskovni družbi "Edinost" na izdaji te lepe Pratique, kakor tudi na izdajanju zanimivega lista "A. S." in lepega mesečnika "Novega Sveta" in pozdravljam vse rojake širom Amerike.

Mrs. Helena Kušar.

"Amer. Slovenec" je vez, ki druzi ameriške Slovence od obale do obale.

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Dvojčka

Chicago, Ill. — Zadnji teden se je oglasila gospa štokljka pri Mr. in Mrs. Joseph Chernich na 21. Pl. in jima pustila v dar dvojčka, fantka in deklico. Častitamo.

V bolnišnici

New York, N. Y. — Pred par tedni je v tovarni pri delu zadela kap Mrs. Matildo Pavlic. Prepeljana je bila v bolnišnico St. John's v Brooklynu in njeno stanje je resno.

Slovenski fant padel

St. Marys, Pa. — Mrs. Mary Uljan je bila te dni obeščena od vojnega departamenta, da je bil 14. septembra ubit na francoskem bojišču njen brat Pvt. William Kordan, star 28 let.

Bojeval se je na Italijanskem, pred par meseci pa je bil premeščen na Francosko, kjer je izgubil svoje mlado življenje. Zapušča 2 brata in 2 sestre.

Rojak umrl

Gilbert, Minn. — Tukaj je umrl Frank Plesha, star 69 let. Pri delu na cesti se je zgrudil na tla in umrl vsled srčne hibe. Zapušča ženo, štiri sinove — eden je pri pojaki — in pet hčera.

Pogrešan

Johnstown, Pa. — Družina Anton Kamnikar je bila obeščena, da je njen sin Ludvik pogrešan v Franciji. Tik pred vpošilcem v vojno je nastopil službo mestnega stražnika.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naša katoliška časopisje.

VOJAŠKI SOBOTNI VEČER

Amerikanci, ki so prišli v Spa, Belgija, so hitro poskusili, kako se ljudje zdravijo v tem kopališču, slavnem zaradi svojih rudniških vrelcev. Na levi vidimo, kako se je S. Sgt. David D. Wilson iz Baton Rouge, La., obmetel z blatom. Na desni se S. Sgt. Sherman E. Riley iz Baltimore koplje v mineralni vodi. V sredi pa Pvt. Frank Eilen iz East Chicago, Ind., ogleduje obe kopajoči se lepotici.

VSAM DAN

Viktor F.

V zvoniku se je oglašil zvon. Postaren cerkovnik, redkih brk, nagubana lica, je zvonil. Dvakrat si je omotal na koncu razčesano vrv skozi prste in čez komolec. Spel se je kvišku in zopet omahnil na lesene stopnjice, da se je pokazala na nagibni deski vrtnja njegovih čevljev. Miha je pa vlekel, da se je drgnila in ječala vrv, spejlana skozi prevrtane stopnjice v zvonik. V slepi lini je škripal jarem in se nagibal, da je včasih kanila od njega kaplja umazane oljnathe masle.

V zvonu je plesal železen kembelj, vdarjal ob bron in ponavljal svoj bim-bom... vsak dan...

Po cesti se je vrl sprejod. Ob črn, nerodno obdelan križ so plahutale dolge vrecke. Za križem so stopali štirje odkriti možje, noseči na ramah krsto, od katere je puhtel vonj barve. Na prižasto prevlečenem pokrovu je bil s tenkim žebeljem pritrjen venec. Spleten iz poljskih rož, spretno roke, orosen s solzami. Minka je natrgala zanj rož, ona ga je povila in sama položila na grobo desko.

Molče, udano je šla za krsto. Na njenem obrazu se ni nič izpremenilo. Le nekdanja rudečica je izginila. Globoko, slšno je soplja in včasih pritajeno vzdihnila. Po sajastem licu njenega očeta pa so se vdrale solze. Če je pogledal svojo Minko ali krsto, v kateri je ležal Martin, se je zopet zasolil... Kako je bil dober in tako rada sta se imela...

Rajkov Martin je pred pol leta se drvaril pod kumsko goro. Podiral je bukke in pripravil polena za kopo. Stari Šimen jo je žgal tam blizu. Kako rad mu je Martin včasih pomagal. Po počit, ko je mož omagal, je on bdel in pazil, da ne bo pri kopu nesreče. In hčer je imel stari Šimen; lepo kot pomladno jutro. Srečen je bil Martin, kadar je sedel z njo na brezovo klopičo pred oglarsko bajto in strmel v črne duške na kopu. Vselej se mu je razmotal jezik in toliko lepega ji je vedel povedati. Minka je poslušala s takim zanimanjem, da se mu je kar mečalo okoli srca. Tiste trenutke je brez staršev, da je revež...

Na Jernejevo nedeljo sta šla na Kum. O, kako jima je bila kratka pot do vrha. Nobene u-trujenosti nista čutila. Stopila sta v cerkev svete Neže, prosila za varstvo njo in svetega Jošta. Po svetem opravilu sta parkrat krepko potegnili za "prošnji zvoncec" z gorečo željo, da se jima izpolnejo prošnje.

Vrnila sta se na prosto in

tam pod zvonikom posedla v travo. Par trenutkov sta molčala. Pa se je ojunčel Martin in razvijal pogovor. Tako prisrčno se je smejala, da mu je naraščal pogum. Pogledal jo je v žametne trepalnice, s katerimi je tako ljubko prikrila modri očesci in izblebetal, da jo ima rad...

Z obema rokama je blagoslovil stari Šimen njiju zakon. Poznal je Martina in zaupal mu je hčer. Ta je sklenil, da gre v Trbovlje k rudarjem. Svibenski mizar jima je napravil nekaj pohištva, katerega je kupil oče za doto. Še križ s Trpečim je priložil, povedal par naukov in odšla sta...

V sajasti, ozki dolini sta se naselila. Globoko v rovu je delal Martin na premogovni plašti. Neugnano je odbijal črne sklade in sanjal o sreči...

Takrat se je pojavila v rovu smrt. Njena velika lobanja, z globokimi očesnimi vdrtinami, je zadela včasih ob strop. Jezno je zašklepetala z roženimi zobmi, da se je streslo koščeno ogrodje. Silila je dalje v gluho noč. Koso, pripravljeno za zamah, je potiskala pred seboj. Ob vsakem šumu je obstala in prisluškovala.

Šla je tja, kjer je delal Martin. Dihnila je v motno svetliko in ostal je v temi. Ko je grabil po tleh, da jo zopet vžge, se je sklonila in z močno hrbtnico odločila varnostno opirati. Na reveža se je sesedla cela stena. Brez glasu je omahnil in izdihnil...

Po vijugastih hodnikih pa je bilo slišati zadovoljen smeh smrti, ki je bežala dalje... Sprejod je došel na pokopališče. Okoli odprtega groba so se razvrstili pogrebci. Stopali so na umazano ilovko in gledali, kako so spustili krsto v zemljo. Ko je vrzel duhovnik prvo prst na umrlega, se je zgabil med ljudmi. "Martin, ali je res?" je zavpila Minka in omahnila blede, mrtva...

Cerkovnik je pa zvonil, neugnano zvonil dalje. Bim, bim, vsak dan je donelo tja na pokopališče...

Tam pod Kumom še oglašil Šime. Postaral se je in ni ne govori. Truden je in še nima miru. Saj zanj ni počitka. Tako rad bi se oddahnil, toda kje, pri komu? Skoro vsako nedeljo pride, čeravno s težavo, v to proketo dolino, da pomoli na grobu. Šop rož prinese, natrganih na gori in jih položi na zrahljano prst. Oklepa se lesenih križev, joka in moli.

Nekoč bo ostal tu in zvon mu bo zazvonil svoj bim-bom vsak dan...

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1928
v Chicagu, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois.

Duh. svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni Odbor—Supreme Committee
Predsednica—President
Mrs. Marie Prislend,
1034 Dillingham Avenue,
Sheboygan, Wis.

I. podpreds.—First Vice-President
Mrs. Frances Rupert,
19303 Shawnee Ave.,
Cleveland, Ohio

II. podpreds.—Second Vice-Pres.
Mrs. Mary Coghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpreds.—Third Vice-Pres.
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpreds.—Fourth Vice-Pres.
Mrs. Frances Rupert,
305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpreds.—Fifth Vice-Pres.
Mrs. Mary Markewich,
2809 E. 95th St., So. Chicago, Ill.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muser,
714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Ottonar,
1119 E. 68th St., Cleveland, O.

Mrs. Mary Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.

Mrs. Pauline Ozbolt,
2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Svetovaini in porotni odsek—
Advisory Board
Mrs. Frances Susel, predsednica
15900 Holmes Ave., Cleveland, O.

Mrs. Ivanka Zakrajsek,
6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.

Mrs. Marica Kopach,
1217 S. 61st St., West Allis, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 787, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Prosvetni odsek—Educational Com.
Mrs. Albina Novak,
urednica in upravnica "Zarje",
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio

Miss Gladys Buck,
10036 Ave. L., So. Chicago, Ill.

Odbor za mladino in razvedrilo—
Youth & Recreation Board
Albina Novak,
6701 Schaefer Ave., Cleveland, O.

Frances Bogovich,
6701 Schaefer Ave., Cleveland, O.

Lillian Kozek,
2244 So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

V SPOMIN POKOJNIM ČLANICAM IN NJIH SINOVOM NA VERNIH DUS DAN

Slovani so ob prihodih v to deželo prinesli s sabo lepi stari običaji, namreč spominjati se umrlih na Vernih duš dan. Dasi pravno praznujejo praznik Vseh svetnikov vse katoliške cerkve ter imajo posebne obrede za umrle na Vernih duš dan, vendar imajo Slovani še poseben način spominjati se svojih umrlih. Na ta dan okinčajo grobove, prižigajo sveče ter molijo na grobu svojcev. Posebno Slovenci se držijo teh starih navad, zlasti oni Slovenci, kateri so takorekno srečni v Ameriki, da imajo svoja lastna pokopališča. Na gotovih pokopališčih imajo na te dneve tudi svete maše, na posebnem oltarju, ki je nalašč postavljen za take svete obrede. Ako se pokopališče obišče ob večeru, zlasti v Jolietu, kjer imamo poleg svojega starega tudi novo pokopališče, se vidi o mraku morje plapolajočih sveč. Krasen je pogled, ko sveče ob sveči gori ter verniki v velikem številu prihajajo na grobove.

Prostori na pokopališču, kjer je še lanske leto bilo prazno ter zaraščeno s travo, so se letos med letom napolnili. Zene, matere in člani družine, kateri so še lanske leto na Vseh svetih dan krasili grobove kakemu umrlemu članu v družini, so bili letos v mnogih slučajih sami med letom poklicani na drugi svet. Sedaj bodo njim samim grob krasili tisti, kateri so jih preživeli.

Sinovi, ki so lanske leto obiskali grobove svojih mater, letos v mnogo slučajih sami počivajo na vojaškem pokopališču onkraj morja. Padli so kot junaki v boju za domovino. Njih grob ne bo krasila skrbna materina roka, skrbeča in ljubezniva setra, ali otožen brat in oče. Ob vzhodu na vojaško pokopališče bo vihrala ameriška zastava, na grobu vsakega junaka bo postavljen mali beli križec iz lesa, z malo ameriško zastavico. Grobovi bodo vsi enaki. Nobena razlika ne bo, ako tu leži Slovenec, Irec ali Anglež, katoličan, luteran ali metodist. Njim vsem je bilo "salvo" v slovo in molitev vojaškega kaplana ob pričih kakih vojaških tovarišev edini sloves in poslavljajoči vzdih, predno je bila krsta iz preprostih desk spuščena v jamo.

Ko sem se mudila v stari domovini prvič po prvi svetovni vojni, v letu 1927, smo se poslovili iz Slovenije en teden prej, kakor je bilo potrebno, da se vkrcamo na parnik Philadelphia. Napravili smo načrt, več dni ostati v Parizu. Hoteli smo ogledati vse ona mesta, kjer je divjala vojna v letih 1914-15.

16-17-18. Tu smo si dobili sobe v Antiquite hotelu, kjer so nam tudi takoj rezervirali prostore na posebnem busu, ki je bil nalašč na razpolago turistom. Bilo nas je kar za tri buse, večinoma Amerikancev. Ki so imeli isto željo kot mi, ogledati si kraje, kjer so se naši ameriški fantje borili. Ustavili smo se v "Chateau Thierry, Aragonne Woods in drugih krajih v okolici. Vsa ta mesta so bila še vedno kakor takrat, ko se je vojna prenehala. Nič ni kazalo, da imajo prebivalci namen kaj popraviti. Vprašala sem vodnika, zakaj pustijo take razvaline v takem stanju, in dobila sem odgovor, da na ta način prebivalci delajo kupčijo, ker Amerikanci želijo videti spomine vojne. Pokazali so nam, kje so se naši fantje borili, njih zakope, skrivališča, podzemne hodnike ter velike jame, kjer so se skrivali Nemci. Voznik nas je vprašal, ako želimo izstopiti in si ogledati te velike jame, toda mene je bilo kar strah, menda sem se bala, da bi zagledala še kako okostje kakih Nemcev. Dalje smo videli še razne topove in druge zastarele vojaške priprave, katere so rabili tiste dni. Peljali smo se dalje do krasnega mesta Rheims, ki je zgodovinsko mesto Francije. V tem mestu je zelo velika in krasna katedrala, katero so pa Nemci ob času vojne strašno uničili. Vstopili smo v cerkev. Takoj smo opazili, da še nima popravljenih strehe; dež mora strašno liti po stenah ob slabem vremenu. Videla sem, da manjka vseh oltarjev, po cerkvi so postavljeni za silo sami stoli, kjer se sv. maša še vedno vrši kljub razdejanju cerkve. V sredi jimi služi za silo postavljeni oltar, prilično tak kot ga imajo vojaki na bojiščih. Spredaj v cerkvi so trije hodniki; vsi trije imajo kip poleg kipa samih angelov. Povedali so nam, da ima vsak hodnik po tristo angelov. Vsi ti angeli so bili tako strašno poškodovani, da niti eden ni bil cel. Nekaterim je manjkalo glave, drugim peruti, drugim zopet nog ali rok. Zalosten je bil pogled na to cerkev, ki je bila nekoč najlepša daleč na okrog. Nemci so jo strašno razdejali in povrh še zanetili ogenj. Vidi se, da že v prejšnji dobi so bili Nemci nič manj krvočni in neusmiljeni kot dandanes, pa naj bodo na krmilu vlade taki ali taki. Po pravu te cerkve bi po moji sodbi stale milijoni dolarjev.

Pred cerkvijo so stali tudi razni štantje. Ti štantje so prodajali turistom razglednice cerkva mesta Rheims in okolice ter drugih poškodovanih mest, prodajali so ameriške čelade, katere so tam naši vojaki pustili prestreljene od krogel, dalje puške, topove, šrapnele in druge vojne spomine. Delali so dobro kupčijo z Američani, ker vsak si je hotel preskrbeti kak spomin na ta zgodovinska od vojne razdejana mesta.

Za kosilo so nas peljali v neko stransko "cafe", kjer so nam stregli v francoskih narodnih nošah. Dobili smo tudi šampanjec, ki je tako slaven v Evropi, in ki se dobi tudi na francoskih parnikih. Šli smo zopet dalje ter izstopili, kjer izdelujejo ta šampanjec. Poslopje je bilo nizko. Toda kako smo se začudili, ko smo morali iti vedno nižje in nižje. Na ta način smo dospeli v tretje nadstropje v klet. Zdelo se mi je kakor rudokop ali kaj sličnega. Tu smo videli velike tračnice, velike sode, kjer si lahko hodil od enega konca znotraj teh sodov do drugega, velike stroje in na tisoče praznih steklenic, ki so bile pripravljene, da se napolnijo. Večinoma so bile ženske zaposlene. Nikdar ne bi pričakovala, da se na takem prostoru izdeluje taka slavna pijača. Vsak potnik je prejel steklenico šampanjca brezplačno za na pot. Tu smo se mudili najmanj dve uri. Povedali so nam, da Nemci te kleti niso našli v vojni, ima namreč poseben skrit vhod, ki so ga Francozi zazidali. Večkrat med sedanjo vojno se zmislim na ta kraj, ali je ostal nedotaknjen; toda če so pa prišli Nemci to pot v posest izdelovalnice šampanjca so si lahko dobro pomagali in v Nemčijo izvozili. Tu je bila zaloga neprecenljive vrednosti.

Ustavili smo se nazaj grede tudi na pokopališče ameriških vojakov. Tu so grobovi eden poleg drugega. Vsi enaki, z ličnim belim križcem ob vzglavju, v sredi pokopališča pa vihra ameriška zastava na belem drogu. Opazila sem, da so grobovi s travo zaraščeni, na nekaterih grobovih je celo cvetela kaka cvetlica. Povedali so mi, da pridejo prebivalci iz okolice večkrat na ameriško pokopališče ter prinesejo cvetlico temu ali onemu vojaku, ki se jim je zdel znan po imenu. V bližini ameriškega pokopališča smo videli pokopališče, kjer počivajo Italijani. Toda njihovi grobovi in celo pokopališče še od daleč ni v tako lepem redu kot ameriško. Bila je velika razlika. Kar nekako potolažena sem se čutila, da niso naši vojaki pozabljeni, pa če ravno ležijo v tuji zemlji, daleč proč od svojih dragih.

Tudi med to vojno se polnijo grobovi z našimi junaki, kateri so prelili svojo kri. Mnogo izmed onih, ki so odšli, ne bo nikdar več nazaj. V časopisih čitamo, da je padel ta in ta, med njimi mnogo naših znancev. Tudi v našem mesečniku Zarja čitamo mesec za mesecem, kako poročajo matere o svojih sinovih, ki jih ne bo nikdar več domov. Brdiki so tisti časi za družino, ko prejmejo sožalje iz vojnega oddelka, ki jim sporoči, da je njih dragi dal vse kar je imel, svoje življenje, za pravično stvar, za prostost, ki si je ne damo odvzeti. Padel je za rešitev svojega bližnjega in za one, ki so prišli pod oblast krvočrnežev ne po svoji krivdi.

Kakor Zveza nikdar ne pozabi svojih članic, katerih ni več med nami, ravno tako ne bo pozabila njih sinov, njihov junakov, bojevnikov, ki so žrtvovali vse na tem svetu za nas. Njih spomin nam bo za vedno svet in trajen, in na Vernih duš dan se bomo v duhu mudili na njih grobovih, v duhu bomo prižgali sveče na njih. Naj v miru počivajo naše drage nepozabljene sestre, in naši junaki boritelji iz druge svetovne vojne.

Josephine Erjavec.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

29. Nedelja — 22. pobinkoština — Kr. Kralj
30. Ponedeljek — Marcel in Kasijan, muč.
31. Torek — Volbenk — vigilija

NOVEMBER, 1944

1. Sreda — Vsi sveti
2. Četrtek — Verne duše
3. Petek — Malahija
4. Sobota — Karol Boromej

DVAINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIIH

"In potem se bodo pravični svetili ko sonce v kraljestvu njih očeta" (Mat. 13, 43).

V berilu imamo vrlo dober opomin na naše zadržanje z ozirom na kraljestvo božje. A postol pravi: "... da se držite boljših reči, da boste pravični in brez madeža." Tako so ravnali svetniki, in kakor vsak dan, opominja nas ta mesec na svetnike skupno in na naše prizadevanje priti med svetnike. Ne bomo postali svetniki na oltarjih, ampak svetniki moramo postati. Sv. Jeronim spodbuja: "Učimo se na zemlji, kakor bo z nami v nebesih." Ne bodi nebržen. Ni nobena basen. Uresničilo se bo in uresničiti se mora na tebi, kar vriskuje pove cerkev v antifoni na praznik Vseh svetnikov: "Kako slavno je kraljestvo, v katerem se vsi svetniki veselijo v Kristusu, oblečeni v bela oblčila sledijo Jagnjetu, kamor koli gre."

Svetijo se ko sonce, kakor pravi Gospod, in razsvetlujejo temo, ki nas v solzni dolini obdaja.

V berilu zapazimo tri Pavlove besede:

"Brez madeža". Greh, madež je brezpogojno prepovedan, da nam ne preostane izbiranja. Mnogi pravijo: "Svetniki, ne govori o njih, saj nikoli ne postanem svetnik!" Gotovo. Čudežev ne bomo delali, v čednostih se ne bomo tako povspeli, ampak v zvestobi do Boga jim moramo slediti, ker ni druge poti v nebesa, in če ne bodo nebesa, bo pekel.

"Bodite pravični". Sliši se pogostoma, da je čednost sama sebi plačilo. Pogostoma smo vrlo "smart", čemu ne pri tem? Bodi usmiljen, da najdeš usmiljenje, kroti jezo, da pridobiš druge, dajaj, da se ti bo dalo, da dobiš veliko poplačilo. Ni nobena sebičnost poleg, ne gre za denar, z ljubeznijo postane vse Bogu prijetno, in nikakor ni nemogoče.

"Stremi za boljšim". Kakšni smo napram svetnikom? Mlačni, mrzli, nebržni. Časti jih, bodi goreč, posnemaj jih, priporočaj se jim, hodi v družbi svetnikov, da prideš nekoč med svetnike.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

Help build guns for the Navy!

Danly need Machine operators and Arc-welders. If not experienced, we will train you. Top working conditions. Good food served at cost. W. L. B. approved merit rating plan, that enables you to advance, as you learn or demonstrate ability. All West towns busses and Street cars to the door.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.,

2100 So. 52nd Avenue, Cicero, Illinois

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šenitovanja. — Mrvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje OPTOMETRIST
1601 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 9523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER

Dentist
2159 West Cermak Rd.
Telefon Canal 3817
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

ELEVENTH ANNUAL

FESTIVAL AND DANCE

of the

First Yugoslav and All Slavic Radio Hours in U. S. A.

SUNDAY, OCTOBER 29, 1944

OPENING	Prof. John A. Zvetina
MASTER OF CEREMONIES	Bob Miller
1. STAR SPANGLED BANNER	
OJ SLAVENI	
2. WREATH OF SLAV SONGS — Tamb. Orch.	Sar Planina
3. POLISH DANCE	Miss Lydia Sawicka
4. SLOVENIAN SONGS	Marie and Gene Korenchan
5. SYMPHONIQUE NO. 3 PIANO CONCERTO —	
By Litoff	Miss Ann Zuro
6. POPULAR SONGS	Connie and Bonnie of National Barn Dance
7. DANCING GROUP	Directed by M. J. Noel
8. JUGOSLAV SONGS	Daniel Grbac and George Marchan
— Intermission —	
9. GYPSY MELODIES	By Original Gypsy Orch.
	Dir. by L. Bandy
10. POLISH SONGS	Miss Marcia Serek
11. ADAGIO DANCE	By Don and Mary
12. POPULAR SONGS	Miss Mary Jaksa
13. PIANO ACCORDION SOLO	Miss Rose Mary Miller
14. RUSSIAN DANCE	By Noel Group
15. NATIONAL BARN DANCE SONGS	By Connie and Bonnie
16. TAP DANCE	By Don and Mary
17. POPULAR DUET	Tim Prelesnik and Frank Gradisek
18. SONG MEDLEY	George Marchan

After the Festival Dancing until 12 p. m. — Good Music Refreshments and Sandwiches served from 3 to 12 p. m.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois Severna Amerika. 14. maja 1915.

Naslovo: "Vse za vero, dom in narod; vse za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois.
1. podpredsednik: Frank Tushak, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayak, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blaginjak: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Kebe, 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Draiser, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Mary Kovach, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Danila, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emory Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jn. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodnih, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD, se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav v ne manj kot 8 člani (cami) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 18 do 80 let. V mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blaginje, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Meščna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojskom in rojstninam se DSD, priporoča, da pristopijo v njeno mrežo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali listno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

IZ URADA GL. TAJNIKA DSD

Bolniška podpora se je izplačala sledečim članom in članicam:

Dr. št.	Ime	August	September
1	John Udovich, pol.	\$10.00	\$20.00
	Matthew Rogina		25.00
	Helen Kolenc		60.00
	Cecelia Riffel		25.00
	Mary Smrekar		25.00
	Frank Hastigar		43.00
	John Pullman		37.25
	John D. Kren, pol.		5.00
	Jean Gombach		33.00
	Frank Bostjancich		20.00
	John Vershay		55.00
3	Mary Baric	36.00	
5	Stephen Lopiec		8.75
	Frank Stravjo		17.00
8	Anna Mentzer (Childbirth)		15.00
12	Barbara Zelko	25.00	
	Theresa Ancel, pol.	15.00	
	Mary Hirsch		17.50
	Ursula Ambrose		45.00
13	Gizella Haklin (Childbirth)	15.00	
	Joseph Dovecar		15.00
	John Falle		31.50
14	Michael Kelly	31.00	
	Peter Loncar, pol.		31.50
	Nickolas Spudich		20.00
21	Anton Golobitch		12.25
Skupaj.....		\$132.00	\$610.75

Izplačali za operacije:

1	Jean Gombach, Cert. 7044.....	75.00
12	Ursula Ambrose, Cert. 5051.....	75.00
21	Clarence A. Wedic, Cert. 5431.....	\$75.00

Skupaj.....

Izplačali za posmrtnine:

1	Apolonia Verbic, Cert. 5461.....	250.00
6	Ignac Hodnik, Cert. 5169-A.....	500.00
14	Peter Sedmak, Cert. 1982.....	500.00

Skupaj.....

Izplačali za posmrtnine:

1	Apolonia Verbic, Cert. 5461.....	250.00
6	Ignac Hodnik, Cert. 5169-A.....	500.00
14	Peter Sedmak, Cert. 1982.....	500.00

Skupaj.....

Izplačali za posmrtnine:

1	Apolonia Verbic, Cert. 5461.....	250.00
6	Ignac Hodnik, Cert. 5169-A.....	500.00
14	Peter Sedmak, Cert. 1982.....	500.00

Skupaj.....

Izplačali za posmrtnine:

1	Apolonia Verbic, Cert. 5461.....	250.00
6	Ignac Hodnik, Cert. 5169-A.....	500.00
14	Peter Sedmak, Cert. 1982.....	500.00

Skupaj.....

Izplačali za posmrtnine:

1	Apolonia Verbic, Cert. 5461.....	250.00
6	Ignac Hodnik, Cert. 5169-A.....	500.00
14	Peter Sedmak, Cert. 1982.....	500.00

OUR PARTY

Joliet, Ill.

All plans have been made for our Bingo Party to be given by St. Cecilia's Society No. 12 H. F. S. Sunday, October 29th at 2:30 P. M. at Ferdinand Hall on Clay Street. Cash prizes will be given to the winners, and refreshments will be available.

Members and friends from near and far won't you come out and join us for a pleasant afternoon. We will appreciate your presence and cooperation toward a successful party.

Tickets are thirty cents. Shall we be seeing you?

Thank you.
Antoinette Wedic, Chairman
Jennie Krall, Co-chairman

Nič manj ni resnično v tem človeškem kraljestvu znanosti kot v božjem kraljestvu nebes, da ne bo nihče prišel vanj razen oni, "ki postane najprvo kot majhno dete."

Sedeti v senci kakega lepega dne ter zreti na zelenje, je najboljše okrepilo.

PRIZOR IZ MARČANOVE PRIREDITVE

V nedeljo 28. okt. popoldne se bo vrčila v Bohemian American Hall na 1440 W. 18th St. v Chicagu enajsta letna koncertna in zabavna prireditev pod okriljem George Marchanove jugoslovanske radio ure. Celotni program te prireditve je objavljen na drugem mestu v tej izdaji. Na sliki stoji v sredi Mr. George Marchan, na levi Miss Marie Korenchan, na desni pa njena sestra Miss Gene Korenchan. Sestri Korenchan nastopata od časa do časa na Marchanovih radio programih s slovenskimi, pa tudi s hrvaškimi pesmicami. Tudi George sam se večkrat oglaš, je vedno dobre volje in rad ponavlja stari hrvaški pregovor "Tko pjeva, zla ne misli". Na imenovanem programu bodo nastopile tudi zelo popularne radijske in televizijske zvezde iz WLS Barn Dance programa. Govorov ne bo nobenih, ne političnih ne drugih. George iskreno vabi slovenske rojake in rojakinje v Chicagi in okolici, da pridejo do nedelje k njegovi lepi prireditvi.

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D C.

WAR DEPARTMENT SE VEDNO POTREBUJE 4,000 BOLNIČARKE

Washington. — War Department je zopet naslovil nujen poziv izučeni bolničarkam, ki niso zaposlene v bistveno važnih civilnih bolnišnicah, da se takoj prijavijo v "Army Nurse Corps", kajti cilj, za katerega je šlo, namreč, da se nabere dodatnih 4,000 bolničark do 1. oktobra, niti iz daleka ni dosežen. War Department pravi, da je na razpolago najmanj 30,000 bolničark, ki bi prišle v poštev.

V svoji uradni izjavi pravi War Department naslednje: "Vojna še ni končana — toda tudi ako bi bila končana, bi armada še vedno potrebovala teh dodatnih 4,000 bolničark in še mnogo več. Celo ako bi bilo odpuščenih iz vojske že jutri 2,000,000 mož, bi potreba bolničark ostala skrajno kritična, kajti skrbeti je treba za ranjence, ki se vračajo domov, in vseh onih, ki bodo prihajali za njimi iz Evrope in iz Tihega oceana. Bolnišnice, ki so posvečene zdravljenju naših vojakov ranjenih v boju, si ne morejo pomagati edino-le s pomožnimi delavci kot na primer zasilnimi bolničarkami in drugimi neizvežbanimi silami. Bolničarke Army Nurse Corps-a, večje in izurjene, so jim neobhodno potrebne.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da bo stopil v veljavo nov kupon za čevlje z dnem 1. novembra. Poleg tega pa bodo ostale veljavne stare znamke — Airplane stamp 1 in 2, v War Ration Book Three — tudi še nadalje brez preklica. Odločitev glede znamke, ki bo določena za čevlje, še ni narejena. Uradniki pravijo, da bo dotična znamka določena šele čisto kratko pred 1. novembrom.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

Washington. — Office of Price Administration poroča, da se bodo morali držati izdelovalci in prodajalci ženskih in otroških plaščev in kožuhov, ter moških in dečjih oblek, zopet določb glede omejitve njihovih najvišjih cen. Ta določba stopi v veljavo na dan 24. novembra.

ČEMU TRPETI VSLED ZAPEKE

Ako se vas drži zapeka in vas dela miserno, nervozno in is rada in če trpite vsled glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerednosti, neprebrnosti, izguba spanja, pomanjkanja apetita ter se želite v želodcu nabasati vseh vrst hrane, potem je priporočljivo, da vzamete Dr. Peter'so dolgo preiskuvani HOBOKO. To je več kot navadna odvajalna — je zdravilna tonika — je smes 18 neravnih korenin, zelišč in cvetja. HOBOKO pripravi zanesena čista k. deln. pomoja prijazno in gladko odvajajo nabasani ostankov, odnese plin zapeke in povrne želodca prijazno gorkoto. Uživate ga natančno kot je predpisano na omoti. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravite zapeko, napihnjenost, nerednost in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času — tedaj si nabavite HOBOKO le do det.

Ako ne morete kupiti tega v vaši okolici, pišite po "Sposajite HOBOKO" posredno in dobili boste —

ZASTONJ 60c vredno —

DR. PETER'S LECIVY OLEJ LINIMENTA — zdravilno pomoja proti bolničnim revmatizmom, in nevralgijam, mišičnim bolečinam, na okorelosti, boleznim mišic — učinkovito in izkušeno. DR. PETER'S MAGGLO — zdravilna pomoja nekaterim težavim povodom, sledijo kot ključna neprebrnost in bolečina.

Poslajte ta "Posebne Pomoje" Kupon — Sedaj

Priloge je \$1.00. Poslajte mi posredno pošto 1) oz. HOBOKO in zastonj 60c vrednosti vašega posrednega steklenice LECIVY OLEJ in Magglo.

C. O. D. (Stroški dodatni).

Ime.....

Naslov.....

Poslajte urad.....

DR. PETER FAHREY & SONS CO.

Dept. 344 - 2 W

200 Washington Blvd., Chicago 10, Ill.

1000 Broadway, New York, N. Y.

NAZNANILO

Vsem delničarjem tiskovne družbe "Edinost" se naznanja, da se bo vršila v četrtek večer dne 9. novembra 1944 ob 8. uri zvečer letna seja tiskovne družbe "Edinost" v lastnih prostorih na naslovu 1849 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Vsi delničarji so prošeni, da se seje udeležijo. Kdor izmed oddaljenih delničarjev na sejo ne bo mogel, lahko svoje nasvete in priporočila pisмено sporoči odboru družbe, ki bo iste seji predložil.

Odbor Tiskovne družbe "Edinost".

ZVEZE S STARIM KRAJEM

Ker zadnji čas dobivam vedno več vprašanj, če je mogoče poslati denar našim ljudem v stari kraj, ali pa jim saj pisati, interesentom naznanjam:

Pošiljanje denarja v Jugoslavijo je še nemogoče.

V Italijo je mogoče poslati denar samo v one dele, ki so bili osvobodjeni. V neosvobodjene dele Italije je pošiljanje nemogoče. Zato tudi v Slovensko Primorje še ni mogoče ničesar poslati.

Pošiljanje denarja je pa mogoče v Švico ter druge nevtralne in osvobodjene dežele.

Pisanje kratkih poročil, strogo osebnega značaja je mogoče potom Am. Rdečega Križa in, kakor je bilo svoječasno naznanjeno v nekaterih naših časopisih, potom am. škofij.

Onim, ki so zainteresirani, na njihovo željo pošljem natančnejša pojasnila o teh zadevah. — LEO ZAKRAJEK, 302 E. 72nd St., New York 21, N. Y.

Previdnost v govoru je več kot zgovornost.

Afektirana obleka pomenja pomanjkanje razsodnosti.

GLASUJTE ZA

John H. Louisell

ki je ljudski ljubljenelec za

SODNIKA

na zapuščinskem sodišču

Mr. Louisell je bil nad devet let kot zastopnik pravdnika za Državno industrijsko komisijo in tekom tega časa je zastopal pošteno na tisoče delavcev brez vsakih stroškov za nje.

VOLITE LOUISELLA!

Za zapuščinskega sodnika!

Investirajte svoj denar v vojne bonde! Pomagajte svoji deželi do zmage!

NJEGOVA MOLITEV NE BO ZASTONJ...

NEW DEAL SE BOJI BODOČNOSTI...

NEW DEAL SE BOJI ODPUSTITI MOŽE in FANTE iz ARMAD po ZMAGI

Bil je Direktor naborne službe v Washingtonu, ki je rekel: [F]

"MI LAHKO DRŽIMO LJUDI V ARMADI PRAV TAKO POCENI, KAKOR LAHKO USTANOVIMO ZASTOPSTVO ZA NJE, KO SO ZUNAJ"...

ALI SE BOJIJO MIRU?ALI SE BOJIJO AMERIKE?

TOM DEWEY

NAŠ BODOČI PREDSEDNIK

jim je dal čist odgovor

"JAZ VERUJEM, DA ČLANI NAŠIH OBOROŽENIH SIL BI MORALI BITI PRIPELJANI DOMOV IN ODPUŠČENI KAKOR HITRO MOGOČE. KO BO ZMAGA DOSEŽENA. JAZ SE NE BOJIM..."

VOLITE REPUBLIKANSKO 7. NOVEMBRA

IZVOLITE MOŽA, KI ZAUPA V NAŠO DEŽELO

TOM DEWEY & J. BRICKER

za Predsednika

za Podpredsednika

UPRAVIČENA OGORČENOST

Gost: "Natakar, poglejte no to porcijo piščanca: sama kost in koža!"

Natakar: "No, ali bi morda radi še perje?"

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

"Oh!" je instinktivno vzkliknila mlada žena, skušajoč prijeti svojega moža za roko in mu vzeti pismo. Moreno pa njenega presenečenja sploh ni opazil ali ga pa ni hotel opaziti. In ko ga je Orana spet pošeno potegnila za desnico, jo je z levico skoraj surovo odrinil in pričel pismo brati.

Mlada žena je užaljeno stopila vstran in solze so ji privrele v oči. Ta nesramnež res ne pozna ne takta ne vljudnosti, kadar gre za njo.

'Nesramnež' je pa mirno bral usodno pismo, kakor da bi bilo zanj kar najbolj naravno, da prodre v sleherni, še tako intimno skrivnost svoje male ženice. Ne meneč se za ihtečo Orano je stopil k oknu in pričel brati:

Moja ljuba mati!

V svojem poslednjem pismu mi daješ prav izvrstne nasvete glede Miguela. Hkrati pa vidim, da se nekako bojiš za najino sožitje in me vprašuješ, ali se dobro razumem s svojim možem. Hitro ti odgovorjam, da kar najhitreje razpršim vse tvoje neupravičene dvome. Obožavam svojega moža! Izvrsten človek je in doslej še nisem imela priložnosti, da bi se žalostila ali pa jezila zaradi njega.

Najin zakon je zakon mladih zaljubljenec. Miguel je zelo ljubezniv, zelo pozoren in takten mož. Vse kaže, da bo najin zakon izjemna med zakonit, kajti doslej se še nikoli nisem resno sprla s svojim možem. Zelo sem se navezala nanj. Kadar ga zvečer zaradi opravkov ni tako kmalu domov, se mi zde ure nezno dolge. In ne morem ti popisati, kako srečna sem, če greva zvečer skupaj na sprehod po naši lepi prestolnici.

Ček, ki ga je očka poslal, je mojega moža tako udobrovoljil, da se je lep čas smejal, kajti sam dovolj zasluži, da oba udobno živita, brez očetovih velikodušnih darov. In galanten kakršen je, mi je ponudil ček z besedami: 'Za vse tiste majhne in majčne želje in željice, ki jih nikoli ne poveste. Živite nekaj dni, ne da bi vam bilo treba šteti, računati... živite, kakor da bi vam v denarnici na lepem vzcvetela zlata cvetlica...' Ali ni to čudovit domislek, mamica?

Kakor vidiš, imam ob Miguelu občutek, da se mi ne more nič hudega zgoditi, kakor da me noč in dan varuje angel varuh v človeški podobi. Bodi prepričana, da nikoli več ne obžalujem, da sem potovala v Španijo, kajti usoda me je za strašne dneve nagradila z ljubeznijo tega izvrstnega človeka!

Torej, mati, ne imej nepotrebnih skrbi in povej očetu, da kujem nešteto načrtov, kako bi zbrisala njegov nerodni nastop... Zelo si že želim, da bi vaju videla, da bi tekala po našem parku v Jacheresu, in preživela nekaj dni v kraju, kjer sem se rodila. Upam, da se bo ta moja želja kmalu izpolnila.

In še nekaj! Povej očetu, da sem kljub temu, da mi je 'v denarnici zrasla zlata cvetka', ostala skromna in varčna. Ta cvetka bo kljub željam in željicam cvetela lep čas, tako da ni potrebno, da bi še pošiljal denar. Moj mož mi daje več kakor je potrebno, prav ničesar ne pogrešam. Mamica ljuba, naj torej končam. Upam, da si z mojim sporočilom zadovoljna, in upam, da se bomo že v nekaj tednih videli pri nas doma... če bo le Miguel utegnil.

Prejmi tisoč poljubov od svoje

Orane.

Na obrazu mladega moža se je med branjem tega pisma izrazil kar venomer mejnjal. Vsekako je bilo pa presenečenje tisto čustvo, ki se je najbolj odražalo na njem. Lahen smehljaj je igral na Morenovih ustnicah, ko je pismo prebral in ga položil na pisalno mizo. Zaljubljeno je iskal z očmi svojo ženico, ki je stala dva koraka od njega, žarečih oči in nasršenih obrvi, kakor mačica, ki se pripravlja na naskok. Moreno je ni takoj razumel. Sladke be-

sede, ki jih je bil pravkar bral, so ga polagoma zmedle, malone omamile. Zdelo se je, da je čisto pozabil na resničnost, posebno pa na netaktnost do svoje žene, ko je bral njeno pismo kljub njenemu ugovarjanju.

Srečnega, nasmejanega obraza se je približal Orani... morda zato, da bi ji čestital, ker je tako spretno uredila kočljivo zadevo s čekom, morda pa celo iz kakšnega drugega, še intimnejšega nagiba... Sicer tako ponižna ženica je bila to pot rdeča kakor puran. Solzne oči so ji gorele v divjem, skoraj sovražnem ognju. Z enim skokom je bila pri mizi; pograbila je pismo, ki ga je bil pravkar odložil njen mož, in ga v sveti jezi raztrgala na drobne kosce...

Potlej je razjarjeno pogledala svojega moža in strupeno dejala: "Zdaj to pismo ni več zanimivo, zdaj, ko ste ga vi prebrali! Le kako morete vtikati nos v zadeve, ki vam niso nič mar?!"

In ker Moreno ni takoj razumel njene jeze, je pristavila:

"Upam, da imate toliko soli v glavi, da veste, zakaj sem napisala takšno pismo? Drzmem si celo upati, da se zavedate, da niti besedica v njem ni resnična! Vse to je samo šala, igra, ki jo moram igrati, da nima uboga mati zaradi mene še večjih skrbi."

Umolknila je, čakajoč ugovora, ki ga pa ni bilo. Zazrla se je v možev obraz, v obraz, ki še nikoli ni bil tako trd in mrk.

V Morenu se je tisti trenutek nekaj zrušilo. Bilo mu je, kakor da bi se nekakšne prelepe sanje v trenutku razblinile v nič in kakor da bi se znašel nad globoko, zevajočo praznino... Torej sladke besede v pismu so laž, tolažilna bilka, resnica je tisto, kar je pravkar rekla njegova žena!

Orano je Morenov ponosni mir še bolj razkačil. Na lepem je začutila potrebo, da bi tega neuklonljivega moža še bolj užalila in ponižala. Gledala ga je sršeče, kakor da bi ga hotela z očmi prodreti.

Ali je tedaj Moreno razumel, da njegova ženica ne misli tako resno? Ali se je zavedal, da je prekipelo v njej tisto, kar se je tako dolgo nabiralo v njej? Ali je vedel, da he sme teh njenih strupenih besed sediti resno, temveč jim pripisati čisto nedolžen namen: maščevati se nad presitnim možem za razne pozabljene žalitve, ki so se pa sprito te netaktnosti odprle kakor zaceljene rane?

Ne, vsega tega se Moreno ni zavedal. Kakor iz sedmih nebes je padel na trda tla, ko mu je Orana tako brezobzirno zalučala v obraz pravi namen svojega pisma. Kljub temu je pa na videz mirno dejal:

"Nikar se po nepotrebnem ne razburjajte, senora! Zelo naiven bi bil, če ne bi znal brati med vrsticami. Takoj sem uganil, zakaj tako sladko pišete, tudi pri meni ste že namreč uporabili ta duševni kloroform, če ste kdaj kaj potrebovali. Ne bojte se, predobro vas poznam, da bi verjel vašim sladkim besedam..."

Mlada žena je jela živčno hoditi po salonu, kajti možev mirni, a strupeni odgovor je le še podpihnil njeno jezo. Moreno je pa nadaljeval, kakor da ne bi bil opazil njene razburjenosti:

"Celo prav dobro sem razumel, zakaj ste pisali to pismo. Da bi se maščevali nad menoj zaradi tiste nerodnosti z čekom. Zato ste bili tako presenečeni, ko sem stopil v sobo, kaj ne?"

Orana je zardevala in prebledevala. Potlej je užaljeno vzkliknila:

"To pismo ni bilo namenjeno vam, zato ga ne bi bili smeli brati. Podpihnilo je vašo domišljavost..."

"Podpihnilo moje domišljavost? Ne izražajte se tako otroče! Dovolj mi je bilo, da sem prebral nekaj vrstic, in že sem vedel, da lažete. Nisem izvrsten človek, kakor ste napisali, in nisem ljubeč mož, kakor ste trdili, in ker vas ne ljubim, ne morem biti zaljubljen in pozoren soprog."

NEMCI POPUŠČAJO V HOLLANDIJI; VESTI O BOJH V ITALIJI IN BALKANU

(Nadaljevanje s 1. strani)

mo. Vendar so Zavezniki napredovali do osem milj zadnje dni. Kanadci so zavzeli trdnjavo Frederick - Hendrick pri ustju reke Schelde. Amerikanci bijejo v sredini Siegfriedove črte še vedno pozicijske boje in kakih večjih sprememb ni.

Rim, Italija. — V Italiji so Angleži in Amerikanci pomaknili svojo fronto za kakve dve milje bližje proti Bologni. Amerikanci so zasedli včeraj goro Grande in so se približali gradu San Pietro, ki je 4 milje oddaljen od velike prometne ceste v Po dolini.

Iz Grčije poročajo, da se angleške čete bližajo Solunu, ki je znano važno pristaniško mesto v egejskem morju. Nemci se pripravljajo, da bodo mesto zapustili in že požigajo razna poslopja in skladišča. Angleški letalci stalno nadlegujejo nemške umikajoče kolone, ki se umikajo iz Grčije v vardarsko dolino v južno Srbijo.

DROBNE VESTI IZ NAŠIH IN SOSEDNJIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

elektrarne, tako da od zore do mraka nihče v mestu ne dobi nobene električne sile. Vsa industrijska podjetja, trgovine, gledališča in drugi javni prostori ne smejo več uporabljati električnega toka ne podnevi ne ponoči, po zasebnih domo-

vih pa je dovoljeno uporabljati le po eno električno luč v vsaki sobi in to samo ponoči.

DRUŠTVO SV. V.D.A.

št. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:

Predsednik: Anton Strnisa;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
1145 East 74th Street
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Assessment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli doletki; v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Pristopite k DR. SV. JOZEFA,

št. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik,
1045 Wadsworth Ave.
No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, SR., blag.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 51. leto.
Članstvo: 39,600 Premoženje: \$5,700,000

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškode, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nial član ali članica te mogočne in bogate katoliške podpore organizacije, potrdni se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

IZŠEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKE Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zda je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

Kar je poslali s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

ZLATA KRONA

Pravljica. — Napisal Ivan Česnik.

"Ponujala sem mu kraljestvo in svojo roko. Ničesar ne vzame, le krono hoče za juternji dan."

"Ne srebra in ne zlata ne vzamem, dovolj mi je Lenčiki na ljubezen. Krono pa rabim, da izpolnim dano obljubo, a samo za jutri."

"Vzemi jo v spomin na svoje dejanje! Kraljičini naredimo drugo, škrti jo napravijo iz zlata in demantov; spletemo ji venec in oblečemo jo v najlepšo obleko. In tebe nagradimo za pogum in ljubezen."

Oblekle so kraljičino v najlepšo obleko, posadile so ji na glavo krono in jo poljubljale zaporedoma v znamenje sprave. Boštjanu so prinesli škrti žametno obleko, svilen pas, srebrne škornje, pozlačen meč in mu deli krono na glavo. Branil se je pastir, a kraljica mu ni dala prej miru.

"Tak stopiš med snubce in kraljičino popelješ s seboj! Potem ti verjame oče Urban, da si jo rešil. Če ti ne bo prijala obleka, jo lahko slečeš in oblečeš potem zopet pastirsko."

Zaplesale so vile kolo in zaple. Prijetno je bilo, a Boštjanu je hrepelo srce le po izvornem dekletu, po Lenčiki. Najraje bi potkal na njeno okno in ji zašepetal na uho, da je rešena. Objel bi jo in jo poljubil, kakor še nikdar poprej, ker je sedaj njegova za vedno in mu je ne more vzeti nikdo več.

Kraljičini je zahrepelo srce po očetu in materi, ki žalujejo za njo in pošiljata drzne višete, da jo rešijo. Niso se mogli rešiti knezi in grofi, rešil jo je pastir. Kako je lep, čvrst in pogumen! Kako si je vedno želela takega ženina! Oddal pa je srce že drugi, drugi je obljubil zvestobo, zato ga ne more peljati na svoj dom. Pol kraljestva hoče ponuditi njemu in njegovi nevesti. Morebiti sprejme ponudbo dar in pojde z njo ter popelje s seboj tudi svojo Lenčiko.

Pele so vile, dolgo so pele; Boštjan in kraljičina pa sta zaplala. In spala sta vso noč in ves dan.

Ko se je pa bližal večer kresne nedelje, zbudila ju je kraljičina vil.

"Čas je, da odrineta na Urbanov dom med snubce."

Poslovila sta se od vil in njih kraljestva. Stopila sta na stezo sredi Grmade in se napotila počasi in varno med gozdovi in planinami na Dolarjev dom, da iznenadita očeta Urbana, Zalarja, Zalarjevega Franceta in Lenčiko.

Veselnje je vladalo na Urbanovem domu na kresno nedeljo popoldne. Snubci so prišli, stari Zalar in njegov France, da se dogovore natančno po starih običajih in navadah. Jedli so in pili, tolkli s pestmi po mizi in kadili iz pip, da se je gosti dim dvigal proti nizkemu stropu in pri odprtih oknih na prosto.

Radovedno so gledale na goste častiljive slike: sv. Ana, sv. Urban, sv. Jožef in sv. Izidor. Prijetno je duhtelo cvetje na javorjevi mizi.

Pogovarjali so se o vremenu in o letini, o dobrih in slabih grajščakah, o starem župniku, ki že komaj leze pred oltar in utegne umreti danes ali jutri. Urban je že težko čakal kdaj izreče Zalar odločilno besedo in zasnubi. Toda starcu dobrovoljčku s plešo na glavi se ni nič mudilo. Kadil je, pil iz majolike in odgriznil zdajnjaj kos potice, klobase ali svinjine.

"Kaj praviš, Urban, kaj se

je godilo nocojšno noč na Grmadi? Okrog polnoči se je potresla gora, kamenje je bobnelo po drhah, grmelo je in se treslo. Tisti stari Ambrož je pripovedoval po maši, da je nekdo reševal zakleto kraljičino v kraljestvu vil."

"Reševal jo je lahko, a rešil je ni. Ničesar ni bilo slišati ves dan," je pripomnil Urban.

"Ti revež, ti! Življenje je tvegalo, pa se mu je najbrže slabo godilo. Kdo je neki bil tako drzen? Morebiti je bil Boštjan? Ves dan ga ni na izpregled, živina leži po hlevih. Sli so gledat v koč, prazna je. O pastirju pa ni ne duha, ne sluha."

"Boštjan že ni šel. Malo več poguma mora imeti. Tako korajžo mora imeti kot jaz," je govoril France.

"Ti pa korajža! Še pred zajcem bi stekel!" se je norčeval oče.

"Primojdunaj, da se ne bojim nikogar, še vraga ne. Noben fant mi ni kos pod našim zvonom."

"V bahariji, France."

"Mislim, da sina preveč v nič devlješ, Zalar. Saj je korenjak kakor jih je malo v okolici."

"Odkrito ti povem, Urban, junak je, da vzdigne cel voz, če ga prime sredi sore, a korajže ima malo. Dober delavec bo, skrben oče, žena mu bo morala dati ognja. Ko odzvoni večernino, si ne bo več upal iz hiše."

"Oče, kakš govorite! Ali ne veste, da sva prišla snubit. Kaj si bo mislil o meni stric Urban?"

(Dalje prihodnjič)

PRODA SE

hiša, v kateri se nahaja trgovina in 5 sob zadaj, velika klet, "furnace heat" in "garage". Proda se tudi z vsem blagom, kar ga je v trgovini, v kateri se vsak dan prodaja za \$75.00 in je vsak teden čistega dobička do \$110.00. Cena samo \$9,500. Nahaja se na Avers Ave. in 30. cesta.

3-stanovanjska zidana hiša na 2 lotah, centralna kurjava, blizu 26. ceste in Millard Ave.

2-stanovanjska hiša po 6 sob in zidana klet. Najemnina donaja na mesec \$80.00; cena je \$6,800.

3-stanovanjska hiša, s prostori za trgovino; nahaja se na Kedzie Ave. Cena je \$5,500.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okolici, ter več hiš in bungalov v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradishar, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon Rockwell 7196

POSUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

Vaše molitve

SO ZA POKOJNE

Vaše cvetlice

SO POSLANE K POGREBOM DA TOLAŽIJO ONE, KI SO ŽIVI.